DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88 SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 62. SZÁM. 1929 MÁRCIUS 15. PÉNTEK.

12 FILLER

Március 15.

Már nyolcvan év távlatából nézünk vissza az első márciusi 15-re, amelyik nemzetünk életébe kitörülhetetlenül véséődött be történelmi eseményeivel.

Az áttüzesedett ifju lelkek példája magával ragadta azt a tömeget, mely a nagy költő Petőfi után az eskü méltóságával zugta: *Rabok tovább nem leszünk.* A lélek szabadságra van teremtve, a testnek legnagyobb büntetése a szabadságvesztés. Hordhatja-e egy nemzet a szolgaság jármát, amikor élni akar?!

Az a közbeesett idő, amelyik az első márciusi idusától a mostaniig terjed, magyar nemzetünk életében jelentette a diesőség utját, a melyen épen azért, mert volt márciusi 15-je, sebesen haladt. Azok a jelszavak, melyek keresztül hangzottak a világon, itt Magyarországon testet ölteni igyekeztek. A remény hevesen dobogtatta meg minden magyar szivét, lesz az elnyomásból, a szolgaságból, a guzsba kötött lélek vergődéséből: *szabadság.* Ahol az egyenlőség érzete szükkeblüvé, vagy elkeseredetté tette az embereket, megszületett: *az egyenlőség.* S amikor majdnem elhidegültek egymás iránt a magyar szivek, felhangzott: *a testvériség.*

Ezek a nagy gondolatok és eszmék megtalálták terjedésük módját és eszközét abban a sajtóban, mely hordozója lehet minden időben a legszentebb ideáloknak és igazságra vezérlő eszméknek.

A mi március 15-ünk Trianon óta necsak hangosabb legyen hogy átzugjon a határokon, de az életre ösztönzőbb. Az elsőben adva vannak mindazok az eszmék és célok, amelyeket csak akaratunkkal valósithatunk meg. Ma minden elmondott szónak találni kell, minden betünek fegyvernek kell lenni az igazság szolgálatába állitva. Ma nincs mit tétovázni, hanem megragadni a zászlót s olyan magasra emelni, hogy szineit meglássa a világ. Ma nem lehet töprengeni a lét és nem lét felett, hanem cselekedni a haza és a polgárok boldogulásáért. Vajjon lesz-e még egy olyan iző napunk, mint amelyiknek emlékét ünnepeljük, vagy csak el-el zarándokolunk egy kicsit felmelegedni ebben a fagyos nehezen nyiló világban, ahoz a naphoz, amelyik kipattantotta melegével az az uj Magyarország ujraépülésének kapuját.

Testvérek! nekünk a feltámadásra van szükségünk. Mennyi kitartó erőnek kell itt összetömörülni, hogy szétvesse azokat a békjókat, melyek miatt nem vagyunk igazán szabadok! Ennek kivivásában legyen küzdelmünk egyenlő ne huzódozzunk és huzzunk széjjel a trianoni határok ledöntésében ma igy üzen március 15.

Siposs Imre.

Hadházy Zsigmond főispán, Vásáry polgármester az igazi demokráciáról

Nagyfontosságu megnyilatkozások az egységes párt 5. körzetének márciusi emlékünnepélyén

Annak az egyre szélesbülő rokonszenvnek, melynek az egységespárt Debrecenben legszélesebb mértékben örvend, kedves megnyilatkozása volt az a március 15-iki ünnepség, melyet tegnap este az V. körzet barátságos összejövetel formájában rendezett a Hadházi uti Schaff vendéglő termében. Az emberek — ugy látszik — teljes mértékben megérezték azt a szeretetet, mely dr. Hadházy Zsigmond főispán részéről felé jük sugárzik és ma már annyian jelentek meg az összejövetelen, hogy sokkal több embernek kellett helyhiány miatt elmennie, mint amennyien a terembe befértek. Az ünnepély alkalmából a

falon a „Nem, nem soha!" felirás, a szomoru magyar térképpel,

körülötte nemzetiszinü szalag, a főispánék asztalán piros és fehér virág, zöld levelekkel.

Dr. **Hadházy** Zsigmond főispánon kivül megjelent dr. **Vásáry** István polgármester is, valamint Sz. **Kun** Béla, **Rásó** István, **Balogh** István, **Békés** Gyula s **Dózsa** György igazgató. A főispánt és polgármestert lelkes ovációval, felállással és zajos éljenzéssel fogadták a terembe lépésükkor.

Csomor Gyula köszöntője.

Az első felköszöntőt a vacsora folyamán **Csomor** Gyula, az V. körzet elnöke tartotta. Mindenkit megragadott az a magasan lángoló hazafiasság, mely beszédéből végig kisugárzott.

Zugó éljenzés fogadta Csomor Gyulának azokat a szavait, melyben arra utalt, hogy hosszu évszázadok óta most történik meg először, hogy

a főispán és a polgármester a legszegényebb emberek között megjelennek, ezáltal örömet, bizalmat és lelkesedést öntenek a szegény emberekbe.

— A főispán ur őméltósága — mondotta — a napokban jelentette ki, hogy testvérének tekinti a legszegényebb embert is; ezt a kijelentését be is igazolta azzal a nemes szivü cselekedetével, mellyel a dermesztő, csontfagyasztó hidegben, amikor felsikoltott a nemesen érző, mindent figyelő ujságirói lélek, hogy a nyomortanyákon a szegény gyermekek az utolsó haláltáncukat járják, — amikor ez a sikoly végigsüvöltött Debrecen utcáin,

a főispán és a polgármester voltak az elsők, akik meghallották azt, segitségére siettek a nyomoruitaknak.

— **És megindultak a segitséggel megrakott teherautók a Debreczen szerkesztősége elől, megmentették a pusztulástól, az elsodort, szegény, nyomorgó testvéreket. Áldja meg az Isten Méltóságtokat és azt a nemes szivü ujságirói gárdát, mert a mentési munkálatokban résztvettek.** — Áldja meg az Isten azokat a szíveket, akik adományaikkal a szerencsétlenek segitségére siettek.

— Fogjon össze minden magyar és döntsük le azokat a válaszfalakat, a melyek a magyar és magyar között a régmultban voltak. Inditványozom, hogy az egységes magyarság fővezérét, szeretett képviselőnket.

gróf Bethlen Istvánt táviratilag üdvözöljük és kérjük,

iktassa törvénybe, hogy március hó 15-ét minden magyar ember köteles legyen megünnepelni s a naptárba ezt a napot piros betüvel jegyezzék be. (Zajos taps, éljenzés.)

Hadházy főispán beszéde

Dr **Hadházy** Zsigmond főispán emelkedett ezután szólásra:

— Hálásan köszöni, hogy meghivták erre a kedves összejövetelre. A multban hallhattuk azt a szemrehányást, hogy a belső urak csak akkor jönnek ki a külsőségekre, ha választás következik.

— **Mi** — mondta a főispán —

most élő cáfolatai vagyunk ennek, mert hiszen tudvalévő, hogy most semmiféle választás nincsen, holnap a szabadság, egyenlőség, testvériség ünnepét üljük.

Megragadtuk tehát az alkalmat, hogy az ünnep előestélyén megjelenjünk és a mi igaz magyar együttérzésünknek kifejezést adjunk, hogy

önökkel együtt üljük meg a magyar demokrácia ünnepét.

— Demokrácia. Ez egy internacionális szó. Talán soha nem használtak szót többször, többféle értelemben, mint ezt. — De talán nincs is szó, amellyel annyiszor visszaéltek volna, mint ezzel. Ma már nincs ennek a szónak az a jelentősége mint valaha volt Magyarországon, amikor még jobbágyok milliói éltek jogok nélkül.

Kossuth Lajosé minden érdem, hogy ez a szó Magyarországon nem birja azt a jelentőséget, mint 48 előtt.

Magyarországon ennek a szónak az a jelentősége, melyet neki tulajdonitanak, nem létezik olyan vonatkozásban, hogy ezt a magyar kormánnyal szembe lehetne szegezni.

A demokrácia népuralmat jelent, de nem abban a vonatkozásban, hogy a tömegek, a müveletlenek uralkodjanak, hanem azt jelenti, hogy ebben az országban minden erkölcsi, szellemi és anyagi erő állittassék az ország szolgálatába, a kormányzottak maguk is vegyenek részt az uralomban.

— **Amikor itt egy egyszerü ember fiából Magyarország hercegprimása lehet, amikor egy egyszerü emberből lehet földmivelési miniszter,** — vagy **hogy magamról mondjak példát, egy falusi nemes gazdálkodó ember ügyvéd fiából lehet Debrecen szabadkirályi város főispánja,** (éljenzés), **akkor itt demokrácia uralkodik.**

— Láttam én a demokráciának olyan értelmezését, amikor nem türtek semmiféle ellenvéleményt, amikor az volt a sajtószabadság, hogy egyetlen egy lap, a Vörösujság: amikor az igazságszolgáltatás az volt, hogy forradalmi törvényszékek itélkeztek minden vizsgálat és tanuk nélkül felakasztották az embereket.

Amikor ezek uralmon voltak, akkor tökkáposztán és paszulyon éltek az emberek.

Hát én nagyon szeretem a tökkáposztát, meg a paszulyt is, — de egye meg a fene azt a demokráciát, amely engem napról napra állandóan tökkáposztával etet.

— Tegnap este egyesek azt mondották, hogy „nem az a baj, hogy az a hire a kormánynak, hogy reakciós, — hanem hogy tényleg reakciós".

Szeretném tudni, ha őszintén, igazán megmondanák, miben nyilvánul ez a reakció?

— Nincs ma Magyarországon sajtószabadság? Nem irhatja meg mindenki azt, amit akar? Az igaz, ha becsületében megbánt, akár egyeseket, akár az államot, megbüntetik érte, de ez talán igazságos. Nincs ma gyülekezési szabadság? Hiszen a szociálisták amikor akarnak, gyüléseznek? Nincs gyülekezési szabadság?

Már 6 éves főispán vagyok, de ha Debrecenben bármilyen célu egyesületet akartak alakitani, ha az becsületes célok szolgálatában állt, soha sem volt akadálya.

— Nem mehet el kérésével bárki, akár a városhoz, akár a kormányhoz? Minden igazságos kérést támogatok, Nincs ebben az országban közbiztonság? Bántanak itt

valakit akár véleményéért, akár cselekedetéért, ha bűncselekményt nem követ el?

Kívánatos volna, hogy a demokráciát ugy értelmezzék, hogy mindenkinek minden szabad?

— Ez a kormány polgári demokratikus kormány, hiszen vannak benne egyszerű lateiner emberek, akik kicsi sorból jutottak fel a magas polcra.

Ebben az országban csak egy nem lehetséges, nem lehet kommunista társadalom.

— Van egy kommunista állam Európában, mely nemcsak a burzsoáziát irtotta ki, hanem

önmagát is elpusztítja, mert már ében halnak az emberek, már a vezetőknek is rossz sorsuk van, hiszen Trockij is most szökött meg Oroszországból.

— Az én ideálom az, hogy

mindenkinek a hátamögött tudjam a családi házat, a földművesnek meglegyen a kis földje, a kereskedőnek az üzlete, az iparosnak a műhelye és a munkásnak annyi keresete, hogy tisztességes megélhetését, kulturigényeit kielégithesse és öreg napjaira rakhasson is valamit félre. Ez a polgári ideál, mert hogy valaki örökké proletár akarjon maradni, ezt én józan ésszel megérteni nem tudom.

— Csomor Gyula igazán lelkes és kedves beszédével kizökkentett engem mindennapi gondolkozásomból, de azért

megszeretném önöket győzni, hogy a mi ittlétünk nem kivételes helyzet, hanem rendszer akar lenni.

Beakarjuk bizonyitani, hogy

a magyar kormány nem olyan átlkos kormány, hanem igazi demokratikus kormány, melynek nincs más célja, minthogy az egész Nagymagyarországon becsületes, dolgos, szorgalmas és boldogulő magyar népet lásson. (Éljenzés, taps.)

Ezt a kormányt képviselem én itt és az igazi becsületes magyar gondolkozást, mert magam is polgárember vagyok.

— Ebben a körzetben hangoztatták régebben az egyenlő titkos és mindenkire kiterjedő szavazójogot mely megment bennünket. Ez sem egészen igy van. Jogok és kötelességek vannak egy országban. A jogok azokat illetik, akik kötelességet is teljesitenek. Jog kötelesség nélkül nincs. Annak,

aki azt mondja, hogy neki mindenüt jó ezen a világon, aki nem tartja magát elsősorban magyarnak, annak azt a jogot sem adnám meg, ami most meg van. (Helyeslés, taps.) A hazát mással felcserélni nem lehet.

— Ebben az országban, melynek kormánya becsületes, demokratikus kormány, olyannak kell lennie mindenkinek, hogy ha kritikát is gyakorol a kormány felett, objektiv becsületes kritikát gyakoroljon.

— Mi mindenkit igaz magyar testvérünknek tartunk, ki a hazának fia és aki a hazát igazán hazájának tartja.

— Poharamat a kerület minden választópolgárára üritem.

Zugó éljenzés és taps követte a főispán szavait.

Vásáry István beszéde

Általános figyelem közepette emelkedett szólásra dr **Vásáry István** polgármester:

— Kicsit nehéz helyzetben vagyok, — mondta — mert énbennem kettős minőség egyesül: polgára és polgármestere is vagyok ennek a városnak. Mindig az volt az elvem és ezt igyekeztem megtartani közszolgálatom ideje alatt, hogy hivatali minőségemből folyólag politikával egyáltalán nem foglalkozom. értve ezalatt, hogy engem valamely dolog elintézésében és mikénti elintézésében nem irányithat soha az, hogy politikai szempontból én, mint egyén, melyik pártnak vagyok a tagja és nem irányithatja az elém kerülő ügynek az elintézését és elintézése módját, hogy abban az ügyben milyen pártállásu embernek a dolgáról van szó. (Viharos helyeslés.)

— Azonban talán azok, akik hangosabban kivánják és követelik a szabadságot, mint én szoktam kivánni és követelni, nem veszik rossznéven azt, hogy én, mint egyén, mint ennek a városnak és nemzetnek egyik polgára, szintén politikai véleményt nyilvánitok.

— A főispán ur már rámutatott sok minden dologra, hogy menynyire nem ugy áll a valóságban az élet, mint azt igyekeznek egyesek bemutatni. Én csak egy dolgot akarok felemliteni:

Szerintem nem az a fontos — hogy királyság van-e vagy köztársaság, nem az a fontos, hogy demokrácia van vagy antidemokrácia — nevezzük arisztokráciának, hanem az a fontos, hogy azok, akiknek kezében le van téve az összesség részéről a hatalom, az mit tud tenni azoknak az érdekében, akiknek érdekében kell ezt a közhatalmat gyakorolnia — mit tud tenni azoknak érdekében, akiknek érdekében való szolgálatára becsületből is kötelezve van. (Ugy van, éljenzés!)

— **Én eltudok képzelni egy abszolut monarchiát is, melyben boldogok az emberek, és eltudok képzelni egy szélső demokráciát is, melyben minden testben, lélekben gyötrődik, ég és szenved.**

— Méltóztassanak visszaemlékezni arra és vegyék jól figyelembe azok, akik a mai állapottal elégedetlenek és akik a mai nehéz helyzetet az embereknek, a nagy történelmi viharok utáni sulyos, talán mondhatni még mindig beteg lelkiállapotot és nehéz anyagi körülményeit használják ki izgató anyagul, ezeknek igen nagy része már volt abban a helyzetben — hogy a közhatalmak, kisebb, nagyobb mértékben, vagy teljes egészben birtokában volt.

Mutassanak rá tehát arra, hogy mikor ez a közhatalom a kezükben volt, tudtak-e annyit tenni polgártársaik érdekében, mint tett önöknek az általuk annyit szidott, reakciósnak, érzéketlennek mondott és mindenféle váddal illetett Bethlen István gróf. — (Zugó taps és éljenzés.)

— Csak egyet mondok, amely legáltalánosabban érint mindenkit: Itt van a betegségi, öregségi s rokkantsági biztositás. Ennek az országnak ma már nincs egyetlen munkás polgára sem, aki biztonságban ne volna e törvény óta, hogy munkás élete után nem kell a sarkon koldulásból tengetnie életét. (Közbeszólás: Ez az igazi demokrácia!)

Ezt csinálta az a kormány, a mely nemcsak látszik reakciósnak, de reakciós is az egyik volt miniszter szerint, aki nem tudta ezt megcsinálni akkor, amikor ott ült az állam kasszája felett, a sulyos milliók felett, melyet ennek az országnak minden polgára sok munkával izzadott ki.

(Zajos taps, helyeslés.)

— Igazságos, tárgyilagos birálat-e az, amelyet egy ilyen ember gyakorol? Nem csak arra mutat-e, hogy itt az embereket nem az az általuk annyiszor hangoztatott közjó érdekében való munkásság vezeti, hanem egy: a hatalom-vágy! (Közbekiáltás: Aha!)

— Tessék megnézni azt, hogy ülnek a kormányon olyan emberek, akik nem ültek mindig azon a kormányon és tessék megnézni, hogy a mikor azok nem ültek a kormányon, azok ilyen igéretekkel, izgatásokkal, az elégületlenség kihasználásával törekedtek-e arra, hogy a kormányhoz üljenek? Igértek-e annyi minden megvalósithatatlant? Nem igértek semmit. Ha kritizáltak, becsületesen kritizáltak és ha dolgoztak, nem szónoklatokkal, hanem komoly munkával dolgoztak. Amikor elértek azt a helyet, melyet számukra a gondviselés rendelt, ezek minden igéret nélkül dolgoztak és cselekedtek és akármilyen nyomoruságban vagyunk is, meg kell állapitani, miszerint ebben az országban mégis mindenki nyugodtan bajthatja a fejét álomra, nem kell rettegnie attól, mint a „nagy szabadság" ideje alatt — hogy vajjon **másnap ki tudja-e nyitni a szemét, meglátja-e a felkelő napot**, hogy amit becsületes munkával megszerzett magának, tulajdonának tekintheti-e, nem fogja-e bitorolni oly valaki, aki semmi munkát nem fejtett ki életében. (Ugy van, ugy van!)

— Én kisebb körben vagyok abban a helyzetben, hogy a közhatalom oly részének vagyok birtokosa ebben a városban — értve a közhatalom alatt azt, amely az önkormányzat hatalma — amit egy ember kezébe ez a közhatalom adhat, mert hiszen az államhatalom képviselője a főispán ur, akit nem kell bővebben ismertetnem, akit mindenki becsül és szeret. Nem diesekvésből mondom — mert ez nem szokásom, hanem lelkem megnyugvásával, hogy én sem igértem semmit, amióta a város szolgálatába léptem,

nem törekedtem semmiféle pozicióra és akármilyen pozicióra állitottak, soha sem láttam, hogy mit jelent az, az emberek fölé emel-e, vagy sem, csak egyet éreztem és a szerint cselekedtem és éltem mindig, hogy ennek a városnak szülöttje vagyok.

(Éljenzés.) Elődeimen keresztül több száz esztendő köt ehez a városhoz. Nekem beszéd nélkül, igérgetések nélkül, cselekvéssel kötelességem tenni, mindent, ennek a városnak az érdekében. (Éljenzés.) Én nem válogatok társadalmi osztályok szerint

nem válogatok foglalkozási ág szerint, nem válogatok vallás szerint, mert polgára, szülöttje vagyok ennek a városnak és nekem más célom nem lehet, csak egy, minél megelégedettebbnek, minél jobblétben levőnek lássam e város minden polgárát.

(Éljenzés, taps.) Én nem akartam soha semmiféle pozíciót viselni, de ha a sors ugy hozta, abban csak erkölcsi kötelességet látok és ezt az erkölcsi kötelességet különösebben érzem azokkal szemben, akik a hatalom segitségére nagyobb mértékben vannak ráutalva, akik nem birnak maguk annyi erővel, hogy az élet küzdelmeivel, nehézségeivel szemben megállják helyüket.

— Nekem nem lehet, mint ahogy nem volt, semmiféle különleges célom, én, ha szólok valamit és ha teszek valamit, nem azért teszem, mint akik járják ezt a várost és többet szólnak, mint én, de — talán öndicsekvés nélkül mondhatom — kevesebbet tesznek, mint én és

sokkal többet igérnek egy nap alatt, mint én husz éves közszolgálatom alatt igértem.

— *Kérdezem, hogy ők, akiknek legnagyobb részét semmi nem köti ehez a városhoz, vajjon azért teszik-e ezt, mert ők igazán polgártársaik javát akarják, azért dolgoznak, vagy pedig azért teszik ezt, mert maguknak akarnak azon a réven szerezni. (Ugy van, éljenzés.)*

— Ha ők ugy oda lennének kötve ehez a városhoz, mint én, akinek itt kellett születnem és akinek itt kell meghalnom, és akinek itt kell életemet leélnem, vajjon tennék-e azt, mernék-e sokszor azt a meggondolatlan igéretet tenni? Eljön az az idő, amikor állanom kell a felelősségrevonást, ha nekem adták a hatalmat, ha kezembe tették le a bizalmat. Ha őszintén és komolyan tennék kezüket szivükre másként járánának el, nem ilyen könnyelmüen.

Melegágyi keltetésre

**iajtiszta,
konyhakerti és
virágmagvak**

Pálffynál, Kossuth-u. 7.

— Befejezem beszédemet (halljuk, halljuk, taps!) csak egy anekdotát mondok még el a helyzet jellemzésére.

Eszembe jut a csökmői sárkány esete.

Amikor a szegény kis magyar község lakosságát a nádasban meghuzódó sárkány rémitette és pusztitotta, meg volt ijedve mindenki, nem tudták, hogy mit csináljanak. Es akkor hallottak egy derék, becsületes, józan életü emberről, akiről az a hir járta, hogy olyan részeken, ahol már ilyen veszedelmes sárkány pusztitott, tudott olyan módokat, eljárásokat, intézkedéseket, melyekkel megszabaditotta polgártársait. Elmentek hát hozzá és kérték, segitsen rajtuk. Az pedig közéjük ment és megmondta, hogy bizony ugy lehet segiteni, ha kötelet, pányvát vetnek a sárkány nyakába és kihuzzák a nádasból, mert ez a sárkány csak sötétben tud élni és ha a napvilágra kihuzzák, elpusztul. — Megállapodtak hogy majd ő ráveti a kötelet a sárkány nyakára, meghuzza és ha megfeszül a kötél, az annak a jele hogy már a sárkány nyakán van és akkor huzzák az emberek. Majd ő jelöli meg, hogy kinek-kinek hol van a helye a kötél mellett. Ezt meg is csinálták. Ez a becsületes ember a sárkány nyakába dobta a kötelet, jelt adott és amikor az emberk odaálltak, hogy huzzák, nehányan kifogásolták, hogy

a komám, meg a sógorom nem jó helyen áll és ha nem ide, vagy amoda megy a kötél mellé, akkor nem sikerül semmi.

Ezzel azt mondta ez a józanéletü ember, akiben megbizott és meg is bizhatott mindenki, hogy csak azok huzzák a kötelet és különösebben csak azok szóljanak bele a dologba, akik tisztességes, becsületes életet éltek a családban, akik nem voltak csalók a házasságukban, mert egyébként vége mindennek. Nemhogy a sárkányt el tudnák pusztitani, de amint a kötél meglazul a nyakán, olyan tüzet okád, hogy elég a község minden emberrel állattal és egyéb dolgaival egyetemben. És legelsősorban a nagy ijedelemtől épen azok a nagyhanguak kezdtek eloldalogni, akik nem voltak megelégedve a józan és becsületes ember intézkedésével.

— Bennünket is pusztitott és pusztit a sárkány, mi is találtunk egy becsületes embert, akire rábiztuk a dolgot, hogy hajitsa a kötelet a sárkány nyakába és azután rendelkezzék velünk, hogy ki hova álljon és hol huzza a kötelet. És ime vannak, akik nem elégednek meg az ő intézkedésével. Vajjon ha azt mondanák, hogy csak az álljon a kötél mellé, és huzza azt, akinek a sárkány felidézésében nem volt része, hányan maradnának? (Zajos taps.) Azt kivánom, hogy ennek a városnak polgáraira és ennek a városnak minden egyes lakosára boldogság, jólét következzék el, azt kivánom, hogy a sárkány fejére kötelet vetve, emberünk el is tudja végezni azt a hivatást, amelyre nemzete szólitotta. (Hosszan tartó viharos taps, éljenzés.)

Márciusi megemlékezés

Az ünnepély szónoka dr. **Várady** Jenő orvos volt, aki megemlékezett a március 15-iki nagy napról. Nagyon szép beszédben kifejtette, hogy ma már csak egy van a 12. pontból, — melyet változatlanul követelünk, a csatlakozás Erdéllyel. De nemcsak kivánnunk kell ezt, hanem cselekednünk is. Sajnos ma már nemcsak egy, hanem az összes Erdélyeinkkel való csatlakozást kivánjuk. Ma az az igazi magyar, aki az emberszeretet gyakorolja, aki tanul és dolgozik. Ezzel a három dologgal mutassuk meg hazafiasságunkat. (Éljenzés.)

Megkapó jelenség volt, amikor a harmadik elemista, a 9 esztendős kis Boros Kató, Petőfi Sándortól „Élet, vagy halál" cimü hosszú versét adta elő, ügyesen, bátran, fennakadás nélkül.

Rásó István felszólalása.

Az est folyamán felszólalt

Rásó István felsőházitag is,

aki szellemes és közvetlen pohárköszöntőjében felemlitette, hogy Györki a napokban nem átallotta a képviselőházban kijelenteni, hogy grf. Bethlen Istvánt Debrecenben terorral választották meg.

— Mi örök hálára vagyunk kötelezve — mondta — főispánunknak, aki gróf Bethlen Istvánt megnyerte, hogy ennek a városnak képviselőségét elvállalta. Büszkén, lelkesedéssel járultunk az urnákhoz, hogy Bethlenre adjuk a szavazatunkat. Különben is egy város többségét nem lehet terrorizálni. (Közfelkiáltás: Titkos szavazás volt!) Mint ennek a városnak egyszerü választó polgára feljogositva érzem magam, hogy ezt az aljas beállitást kereken visszautasitsam. (Éljenzés, taps.)

— Ebben a körzetben önökre vár a feladat, hogy az eltévelyedett embereket szép szóval meggyőzzék arról, — hogy az igazság abban a táborban van amelynek zászlaját Bethlen István olyan magasan tartja. A vörös foltot, amely Debrecen történelmének fehér lapján ég, el kell tüntetni. Ennek a sikerére üritem poharamat. (Lelkes éljenzés és taps).

Szentpéteri Kun Béla felszólalása.

Szentpéteri Kun Béla állott fel ezután szólásra s felhozta, hogy a múltkor megemlitette, milyen nagy fontosságunak tartja a nők közreműködését a közéletben. A férfiakat sokkal könnyebben félre lehet vezetni és elkábitani hangzatos szavakkal, a nő azonban a maga kis fészkéhez, a maga családi otthonához minden körülmények között hűségesen ragaszkodik és a hazaszeretetről, nemzeti érzésről, esetleg már-már elfeledkező férjét is mindig figyelmezteti arra, hogy itt élnek, halnod kell. A hazaszeretet, nemzeti érzés ápolója, nevelője a családban a nő. Ezért nagyfontosságu, hogy a mi munkánkban a nő közreműködése egy pillanatra sem hiányozzék.

Ezután rátért dr. Várady ünnepi beszédére és igy folytatta:

— Igaza volt Váradynak, hogy fontos az emberszeretet, a munka és a tudás, de hazug ember az olyan, aki általános emberszeretetet hirdet, holott a maga nemzetének fiait nem szereti. Ami a munkát illeti, az ember a maga nemzeti karakterét mindig bele viszi a munkába.

A tudást tekintve csak az igazi demokrata tudás a valódi. Ez is csak nemzeti lehet. Aki gyermekkorában már abban a helyzetben van, hogy három nyelvet tanuljon, az könnyen megszerezheti az idegen kulturát; az egyszerü emberek csak a maguk nyelvén keresztül gyüjthetnek tudást. A magyar nemzetet a magyar parasztság tartotta meg, amely nem tudott más nyelvet és amely minden tudását magyar nyelven őrizte meg. (Ugyvan! Taps.) Minél jobban rájönnek azok az emberek arra, hogy nem szabad semmiféle más idegen bálvány előtt meghajolniok magyar állampolitikai szempontból, csak a nemzeti eszmék oltára előtt, annál inkább rájönnek arra, hogy csak egy ember után kell haladni Magyarországnak és ez Bethlen István. (Zajos taps és éljenzés.) Nemrégiben a város egyik közgyülésén városunk egyik kiváló képviselője, aki közismerten ellenzéki ember, mondotta: Nem képzelek olyan áthidalhatatlan ellentétet köztem és kormány között, hogy Bethlen István hazafiasságát kétségbe vonnám. Én erre a kijelentésre hivatkozom, mint bizonyságra, mintegy megerősitésére annak az állitásomnak, hogy minket nem vezet más páréletünkben, mint a magyar nemzet boldogulása, előrehaladása. Ezeknek az eszméknek győzelmére üritem poharamat.

Balogh István pohárköszöntője.

Balogh István is mondott igen ügyes felköszöntőt, melyben örömét fejezte ki, hogy az egységespárt ilyen gyönyörüen fejlődik, az az egységespárt, melynek megalakulását ő óhajtotta és ezt a kivánságát kifejezésre juttatta már akkor, mielőtt Bethlen István Hódmezővásárhelyen az egységes pártot megalakitotta volna.

Azt kivánja, teljes legyen az egyetértés, megértő teljes akarat és azon legyünk, hogy az első kerületben is olyan képviselőnk legyen, mint a dicső multu Thaly Kálmán volt.

Az V. körzet tagjai még hosszabb ideig kitünő hangulatban maradtak együtt s bizonyára sokáig emlékezetes marad körükben az egységespárt márciusi ünnepe.

Berki Gyula visszalépett az egységes pártba

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtöki ülése alatt gróf Bethlen István miniszterelnök kihallgatáson fogadta Berki Gyulát. Politikai körökben feltünétst keltett, hogy Berki, aki több mint egy évvel ezelőtt kilépett az egységespártból, ma tárgyalt Bethlen István gróffal. Az ügy tisztázását meghozta az az levél, amely Berki Gyulának a miniszterelnökkel való beszélgetésével egyidejüen tudomásukra jutott. Berki ugyanis az alábbi levélben

bejelentette a miniszterelnöknek hogy visszalép az egységespártba.

Nagyméltóságu miniszterelnök úr, kegyelmes uram!

1928. évi január hó 15-én kiléptem a nagyméltóságod vezetése alatt álló Keresztény Kisgazda és Polgári pártból. Kilépésem oka az volt, hogy pártéletünk egyes jelenségeivel és a kormányzat adópolitikájával és adminisztrációs tevékenységével elégedetlen voltam. Kilépőlevelemben jeleztem, hogy ha a kormányzati és pártpolitikai hibák megszünnek, szivesen térek vissza a pártba.

A kormány legutóbb beterjesztett gazdasági és adópolitikai javaslatai aggodalmaimat részben eloszlatták,

részben pedig az általam külön folytatott tárgyalások során azt a meggyőződést meritettem, hogy a kormányzatban és a pátréletben általában kifogásolt hiányok megszüntetésére és az adó- és államigazgatási hibák kiküszöbölésére meg van a jószándék. Ezért joggal bizom az ország szebb jövőjében.

Közérdekü szemptontok által vezetetvén cselekedeteimben

szivesen jelentem be a Nagyméltóságod vezetése alatt álló pártba való visszalépésemet,

amely párt megalapitásában magam is résztvettem.

Nem hallgathatom el, hogy az utóbbi három hónap bel- és külpolitikai eseményei és ezen események körül szerzett gazdag tapasztalataim s nagyméltóságadnak a nemzeti függetlenségi és a békerevizió kérdésében elfoglalt álláspontja is hatással voltak állásfoglalásomra.

Budapest, 1929. március hó 14.

Berki Gyula.
országgyülési képviselő

Kicsi boltbér, kicsi haszon
Nagy forgalom.
Ezért van már 5 pengőtől
Szép kalapom.
Anny kalapszalon
Csapó utca 47.

Csillag kalapszalon-
ban eredeti bécsi modell kalapok nagy választékban a legolcsóbb árban kaphatók
Csapó ucca 5.

ön is győződjön meg,
hogy a
Kalapüzem
a legolcsóbb.
Piac ucca 9. szám.

Indián motorkerékpár kedvező részletfizetés **Rosenberg és Hammer** DEBRECEN, PIAC UCCA 8. SZAM.

Nagy ovációval fogadták Budapesten Miss Európát

A közönség rohama a hazaérk ező Simon Böske látására.

Bécs, március 14. Simon Böske csütörtök délelőtt 11 óra 5 perckor elutazott Budapestre. A Grand Hotelből, amelynek kapuját magyar zászlók diszitették, negyed tizkor távozott el. A magyar követség két tagjának és Miss Ausztriának társaságában autón sétakocsizásra indult a városban. Az autót magyar nemzeti szinekkel diszitették. Amerre elhaladt, mindenütt óriási embertömegek állottak és lelkesen élteték Simon Böskét, aki kalap nélkül ült az autóban és mosolyogva köszönte meg az üdvözlést. Az ucca népe töb helyen virágokkal boritotta el az autót. A keleti pályaudvarra háromnegyed tizenegy órakor értek ki. Rövid bucsuztatás után Miss Európa a budapesti gyorsvonaton elhagyta az osztrák fővárost.

Budapest, március 14. A Páris—bécsi gyorsvonaton ma délután érkezett Budapestre a Keleti pályaudvarra Simon Erzsébet, Miss Európa. A rendezőség a várócsarnokban helyezkedett el a fogadóbizottsággal együtt. Néhányszor ki kellett üríteni a perront és a várócsarnokot, azonban a kíváncsiak mindannyiszor visszajöttek úgy hogy csak nagy eréllyel lehetett némi szabad utat biztositani Miss Európa számára. Mikor a vonat befutott, zajos tapsban tört ki a közönség és csak erősebb kordonnal lehetett visszatartani attól, hogy ne rohanjon a befutó vonathoz. Magyari Imre cigányzenekara a magyar Himnuszt játszotta.

Némethy Károly főjegyző a következő beszédet intézte Miss Európához:

— Budapest székesfőváros polgármestere nevében üdvözlöm önt, aki szépségével dicsőséget szerzett ennek az országnak, éppen a győztes volt ellenfelek között. Ezt a győzelmet külső testi szépsége szerezte meg, kívánom, hogy az élet belső lelki szépségén keresztül adjon ennél is nagyobb örömet, megelégedést és boldogságot. Némethy Károly egy nagy csokrot nyujtott át Simon Erzsébetnek, a csokor piros tulipánból és mimózából áll és nemzetiszinü szalaggal volt átkötve.

Miss Európa válaszában ezeket mondotta:

— Hálásan köszönöm Budapest székesfőváros üdvözlését. Nem annak örülök, hogy Miss Eruópa lettem, hanem annak, hogy ezzel a magyar népnek szereztem dicsőséget. Az én fővárosomat, Budapestet végtelen nagy szeretettel köszöntöm és nagyon örülök, hogy ujból itthon lehetek.

Majd a szépségkirálynőválasztás nevében Porzsolt Kálmán mondott köszönetet az üdvözlésére. Utána Szemerené, Harváth René csokrot nyujtott át beszéd kiséretében. A pályaudvaron levő közönség egyre veszedelmesebben tolongott Miss Európa és kísérete körül, úgy, hogy Miss Magyarország választása második győztese alig tudta elmondani üdvözlő beszédét. Csokrot adott át ezenkivül a keszthelyi nőegylet kiküldötte és még több hódolója Európa szépségkirálynőjének. Miss Európa állandó taps közben és a Rákóczi-induló hangjai mellett megindult az őt váró autója felé, ahol fényképezőgépek és filmoperatőrökkel találta magát szemben. Öt óra volt, amikor az autó Miss Európával s a mellette helyet foglaló Szemeréné társaságában elindulhatott. A tömeg szinte fékveszetten nyomult az autó felé, úgy, hogy a lovasrendőröknek kellett közbelépni, hogy kiszabadithassák Miss Európa autóját, amely lépésben tudott csak elindulni. A menet a Rákóczi-uton, a Kossuth Lajos-utcán s az Erzsébet-hídon keresztül haladt a Szent Gellért szállóhoz. Utközben ezer és ezer ember ünneplése kisérte az autót. A kisérő autók minduntalan összetorlódtak s még a rendőrök sem tudták a forgalmat zavar nélkül lebonyolitani. A Szent Gellért-szállónál éljenzéssel fogadták Simon Erzsébetet, ki fáradtan vonult fel lakosztályába. A közönség egyre éljenezett az ablaka alatt, úgy, hogy Simon Erzsébet kétszer is kiment az erkélyre.

A Keleti pályaudvari fogadtatásnál a francia és az olasz követ is képviseltette magát. Győr városában ünnepélyes fogdatatást rendeztek Miss Európa tiszteletére. Győr város nevében az egyik városi tanácsnok üdvözölte hatalmas tömeg töntetése közben.

Nagy botrány egy bécsi kávéházban, hol Simon Böske nevét reklámtrükknek használták fel

Bécs, márc. 14. A Mária Hilferstrassen levő Westminster kávéház azt hirdette tegnap estére hogy Bécsben időző Miss Európa megjelenik a helyiségben. Erre a hirre mintegy 7—800 vendég ült össze, akiktől fejenkint 2 schilling belépődijat szedtek. Amikor azután Miss Európa nem jelent meg, a vendégek között nagy izgalom és elkeseredés támadt, leirhatatlan botrány keletkezett s a vendégek visszakövetelték a belépődijakat. Végül is a rendőrségnek kellett kiüriteni a kávéházat.

Jánossy Gábor törvény erejével kötelezné a 18 éves leányokat a férjhezmenésre

A közigazgatási re form vitája.

Budapest, március 14. A képviselőház mai ülésén folytatták a közigazgatás rendezéséről szóló javaslat tárgyalását.

Jánossy Gábor a vita első szónoka. Szerinte a szabadságnak nincs nagyobb ellensége, mint az agyonigazgattott közönség. Idézi Kossuth Lajost, akinek a vármegyére vonatkozó nézeteit a Ház figyelmébe ajánlja. Ez a javaslat többet nyujt, mint amennyit vártunk tőle és teljesen átalakítja a törvényhatóságokat.

Ezután hosszasan polemizál Griger Miklóssal, majd a nők passziv választó jogának megadását kéri.

— *Hiszen minden szépet, jót és üdvöset nekik köszönhetünk — mondotta —, még azt is, hogy élünk (Derültség.) Megadnám tehát a választójogot, de a nőt nem vinném bele a politika fertőjébe, hanem meghagynám a családi körben. (Helyeslés.)*

Törvényt kellene hozni arról, hogy minden tizennyolcéves erkölcsös leányzó záros határidő alatt köteles férjhezmenni.

Jánossy Gábornak szavait zajos derültség követi. Scitovszky Béla belügyminiszter integetve kacag a szónok felé.

Szilágyi Lajos a következő felszólaló, aki elismerését fejezi ki a közigazgatási bizottság munkájával szemben. Példa nélkül álló a magyar parlament történetében — mondotta, — hogy egy bizottsági tárgyalás olyan érdeklődést váltott volna ki, mint ez alkalommal. Készséggel elismeri, hogy a belügyminiszter és a belügyi államtitkár úr a legkonciliánsabb magatartást tanusitották a bizottsági tárgyalásokon. A maga részéről a virilizmust nem tartotta volna fenn még módositott formájában sem. A kisgyülést helyesli.

Jókai-Ihász Miklós a következő felszólaló, aki örömmel üdvözli a javaslatot, mely megtartja a régi magyar vármegyék jellegét és amellett mégis demokratikus. Helyesnek tartaná a passzsziv választójog korhatárának leszállitását. Hosszasan fejtegeti a lajstromos szavazás helytelenségét, majd behatóan foglalkozik a javaslat sok üdvös intézkedésével. Főleg azért fogadja el a javaslatot, mert a mai kor követelményének megfelelően rendezi a közigazgatás problémáit. A javaslatot elfogadja.

Oberhammer Antal szerint a reform három célt szolgál: javitja a közigazgatást, demokratikus fejlődés mellett konzervativ nemzeti gondolatot juttat érvényre és az igaz értelemben vett autonómiának tág teret nyujt. A törvényhatóság összeállításának módját elfogadja, de nem helyesli a vallásfelekezetek képviseletét, amely szerinte csak kimélyiti az egyes felekezetek közötti diszharmoniát. A nők passzív választójogának a hive oly értelemben, mint az országgyülési képviselőválasztásoknál. Szól a jogorvoslatokról és a tisztviselők személyi sozlgálati viszonyairól. Sürgeti a közigazgatási bíróság alsó tagozatának kiépitését.

Bottlik József a következő felszólaló. A vármegye nem lehet megmerevedett intézmény. Kapcsolatot és lépést kell tartania az élettel, de emellett fenn kell tartania a kapcsolatot a történelmi multtal is. Megállapitja, hogy ez a javaslat számol a társadalmi, politikai és kulturális fejlődéssel, viszont figyelemmel van a kanzervatiy hagyományokra is és éppen ezért minden tekintetben kielégitő alkotásnak tartja.

Ezután a kormány és a törvényhatóság viszonyáról beszél. Majd Kállay Tiborral polemizálva, helyesli a törvényjavaslatnak azt a szakaszát, mely arravonatkozólag tartalmaz rendelkezéseket, mikor viselkednek egyes törvényhatóságok hazafiatlanul. A közigazgatás a multban a nemzeti szellem ébrentartója volt és annak kell lennie a jövőben is. Nem áll, hogy a multban a közigazgatás politikával lett volna átitatva. A törvényjavaslatot örömmel fogadja el.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Cipőüzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem m. t. vevőimet, hogy

Neumann Testvérek cég alatt

30 éve folytatott cipőüzletemet

Piac ucca 9. sz. alá

a volt Glück Sándor-féle helyiségbe helyeztem át. Ezen áthelyezés alkalmával igyekszem t. vevőim részéről három évtized óta élvezett támogatását némileg meghálálni. — Sikerült egy nagyon előnyös tömegvétel folytán abba a kellemes helyzetbe jutnom, hogy k. Vevőimnek a husvéti ünnepekre **meglepetést keltő olcsó árakban** bocsáithatok rendelkezésére mindenféle **női-, férfi- és gyermekcipőket** a lagn gyobb választékban. — Saját érdekében kérem tehát t. Vevőimet, hogy ezen kedvező alkalmat felhasználva, ut hely ségemben — Piac ucca 9. szám, a Bika-szálló szomszédságában — mielőbb felkeresni sziveskedjenek.

Tájékozásul: Gyermekcipő 3 pengőtől. — Női cipő 8 pengőtől. — Férfi cipő 15 pengőtől — Kiváló tisztelettel:

Neumann Testvérek cég tulajdonosa: **Neumann Mór**

A Koncz-féle csődtömeget megvettem

Kossuth uecai üzletemben árúsitom.

1 m. duplaszéles grenadin	—.90 f.
1 m. prima voál	—.88 f.
1 m. ing zeffir	1.18 f.
1 m. Levantin	—.88 f.
1 m. mintás müselyem	3.80 f.

Flanel-takarók, vásznak, kendők, fehérnemüek, csipkék, harisnyák, gombok, szövetek, stb., stb. igen olcsó árban.

Ifj. Molnár Lukács

Kossuth-u. 2. (Városház alatt).

Neumann Miksa

cég

Piac ucca 41. sz.

husvéti meglepetése:

Divat trotteur cipők

minden számban

20 pengő

Lord Rothermere március 15-i üzenete

Londonból jelentik: Rothermere lord a március 15-i nemzeti ünneppel kapcsolatban a következő üzenetet juttatta el a sajtó utján a magyar néphez:

Annak a napnak évfordulóján amelyen Petőfi lelkesitő költeménye a magyar nemzetet történelmi szabadságra ébresztette fel, minden magyar hazafi szivét a remény kell hogy dobogtassa.

Sulyos idők ezek Magyarországra, amelyekben inség, igazságtalanság és csalódás sujtanak sulyos kézzel. A magyar nép azonban amelyet ezeréves esemény dus történelmi kudarcai sohasem törtek meg, nem fogja reményét veszteni. Az alig tiz év előtt elkövetett országcsonkitás hatása alatt sem De azután ennek a tiz esztendőnek két utolsójában igen nagy volt a haladás, a Trianonban elkövetett igazságtalanságok jóvátétele terén is. Minden uj hónappal jobban és jobban hatol be az elkövetett igazságtalanság tudata a müvelt világ lelkiismeretébe. Szilárdan meg vagyok győződve, hogy ha Magyarország határozottságot, bölcsességet és türelmet tanusit, akor rövidesen bekövetkezik az idő, amelyen a szabadság napjára ugy fog tekinteni, mint ujjászületésének kezdetére.

Tiz munkás alaktalan tömeggé égett

Montevi deo, márc. 14. Tegnap a város központjában tüz ütött ki. Tiz munkás egy cipőgyárban a tüz következtében alaktalan tömeggé égett. A szerencsétlenül járt munkások a mosdóhelyiségbe menekültek a tüz elől, ahova a tüzoltók nem tudtak behatolni.

Miskolcon nyerlék az osztálysorsjálék főnyereményél

Miskolcról jelentik, hogy az osztálysorsjáték legutóbbi főnyeremányét, 305.000 pengőt miskolciak nyerték meg. — A 35123 számu sorsjegyre jutott a főnyeremény, ezt a sorsjegyet a miskolci Janovics dohánytőzsde adta el, még pedig nyolcadonként. A szerencsés nyerők között van egy alezredes, egy bankhivatalnok, négy magántisztviselő, akik a miskolci zálogintézetben vannak alkalmazva és egy borbélymester. Egy-egy nyerőnek a törvényes levonások után 30.000—30.060 pengő jut.

Különös, hogy Debrecent megint megint elkerülte a szerencse. Daczára annak, hogy itt meglehetős nagy a „fogyasztás" osztálysorsjátékban, de nagyobb nyeremény nem jutott debrecenieknek.

A MANSz. Erzsébet énekkar március 15-iki ünnepélye.

A MANSz Erzsébet énekkar március 15-én, este 8 órai kezdettel müsoros ünnepélyt tart. Müsor: 1. Himnusz. Énekli az énekkar. 2. Prológ. Irta és elmondja Szalacsy Rácz Imre. 3. Magyar Miatyánk. Énekli Palotay Lajos. 4 Ünnepi beszédet mond Földesné Hajdu Boriska. 5. Nemzeti dal. Szavalja Farkasfalvi Mauts László. 6. Hegedül Versényi György. Zongorán kiséri Rácz Jenő. 7. Memento. Gyula diák. Szavalja Orosz István. 8. Rákóczi megtérése. Énekli Nágel Hnrikné. 9 Magyar tánc. Bemutatja Gombos Bőske és Szabó Pál. 10. Sz. Bészler Anna: „Kődmagyarok" c. drámáját előadják Juhász Erzsébet, Frimmer Pál, Orosz István, Tóth László, Zengewald Gyula.

Belépődij nincs. Müsormegváltás kötelező. Ára: 50 fillér.

Az énekkar tagjai szeretettel várják és hivják Debrecen hazafias közönségét az ünnepélyre. A Dalegylet ujraalakulása óta az az első alkalom, amikor ünnepélyt rendez. Hisszük, hogy böven lesz részünk érdeklődő közönségben.

Hermann Miksa kereskedelemügyi miniszter Svájcba utazik üdülni.

Budapesrtől jelentik: **Hermann** Miksa miniszter rövidesen Svájcba, Aréza üdülőhelyre utazik — hogy megrongált egészségügyi állaptot helyrehozza. — Távolléte alatt Valkó Lajos külügyminiszter helyettesiti. — Ezzel kapcsolatban ujra hire terjedt, hogy Herman Miksa megválik tárcájától. Amennyiben ez tényleg valóra válik, utóda valószinüleg báró Szterényi József lesz.

SPORTEMBER ÖN?

AKKOR VEZESSE PONTOSAN A BOCSKAY CODEX

Mi van a Codexben? rovatait.

Csapatiénykép, a Bocskay története, a görögországi tura története, pontos sorsolások stb. stb.

Elsőrendü csertégla

kis és nagyméretü, megrendelhető az

Alföldi Takarékpénztárnál

Ferenc József ut 16. Telefon 3-32 és 9-70.

Véres diáksztrájk Madridban

Kardlappal verte szét a madridi lovasság a sztrájkoló egyetemi diákokat.

Madrid, március 14. A barcelonai, sevillai, valenciai és murciai egyetemek diákjai szintén csatlakoztak a madridi egyetemi ifjuság által proklamált általános diáksztrájkhoz. A direktorium tegnap este hivatalos közleményt adott ki hogy a hatóságok mindenütt urai a helyzetnek. A kormány bizonytalan időre beszüntette több katalán lap megjelenését, amelyek nem akarták közölni a diákzavargásról kiadott hivatalos kommüniké-ket. Tegnap ismét sok egyetemi hallgatót letartóztatak. A diákszövetség végrehajtó bizottsága kiáltványt bocsátott ki, amelyben rendkivül élesen támadja a diktatúrát.

Páris, március 14. A Journal jelenti Madridból: Tegnap este a diákok tüntető menetben vonultak fel az uccákon és a belügyminisztérium előtt felállitott *lovascsapatok visszaszoritották a tüntelőket.* Heves összetüzés támadt. *A lovasok karddal rohamot intéztek a diákok ellen. Öt megsebesült tüntetőt a mentőállomásra szállitottak. — Több sebesült pedig orvosi segitség igénybevétele nélkül hazasietett.*

Az erdélyi irók vasárnap érkeznek Csonka-Magyarországra

A Csokonai-kör pályázatai.

A Csokonai Kör közönsége nagy érdeklődéssel tekint a március 23-iki irodalmi ünnepély elé, amikor öt erdélyi iró fog bizonyságot teni arról, mennyi duzzadó erő nő és munkál a határokon tul kifejlődött magyar irodalom területén Az erdélyi magyar lélek — ha része is az egésznek — mégis mutat olyan vonásokat, amelyek ujak eredetiek, különleges irányban fejlődöttek. A székelyek irodalmi termése háboru előtt egy csürbe került a többi magyar tájak termésével s egy minőségü tiszta buzát látott az egészből az egységes magyar irodalom. A háboru óta azonban külön szérün csépel az erdélyi lélek egészen uj viszonyok között s természetes, hogy a termés is különbségeket mutat. A Csonkaország közönsége a legbensőb érdeklődéssel várja e külön irányba kényszeritett irodalom legujabb termékeit s anyagi gondjai között is lélekzetviszafojtva figyeli, milyen gondolatok foglalkoztatják azokat a testvéreket, akik egészen más müvelési klima alatt munkálják a magyar irodalmat.

A Benedek Elek vezetése alatt ide látogató erdélyi irók már 17-én, vasárnap megérkeznek Magyarországra s még ugyanazon napon megtartják első előadásukat a budapesti zeneakadémia nagytermében. A budapesti előadást valószinüleg megismétlik pár nap mulva Budapesten. Azután kerülnek sorra a vidéki látogatások. — Tudomásunk szerint négy vidéki városban van csupán előadás tervezve. Ezek között van a debreceni, amely folyó hó 23-án este nyolc órakor fog lefolyni a vármegyeház diszermében. A müsoron szavalat, ének, vig és komoly felolvasások foglalnak helyet. Azonkivül Benedek Eleknek, a csoport vezetőjének és dr Pap Károlynak a Csokonai Kör elnökének megnyitója, illetve üdvözlő beszéde.

A helyárak ugy lesznek megállapitva, hogy a nagy irodalmi élvezetet nyujtó előadást minden irodalomkedvelő megnézhesse. A Csokonai Kör tagjai természetesen ez alkalommal is meg fogják kapni a szokásos kedvezményeket.

A Csokonai Kör pályázataira nézve a kör vezetőségétől a következő felvilágositásokat kaptuk: lirai költemények birálata már annyira előrehaladt, hogy a pályázat eredméeye rövid időn belül — esetleg már a március 23-iki ünnepélyen — kihirdethető lesz. A novella pályázatra összesen 66 pályamunka érkezett be. Ezeknek a pályamunkáknak a birálata most kezdődött meg s tekintettel a beérkezett novellák nagy számára, a birálat körülbelül egy hónapot fog igénybe venni. Az eredmény kihirdetése a Csokonai Kör áprilisi felolvasó ülésére van tervezve. Itt emlitjük meg, hogy a lirai versek birálói szerint ez a pályázat eredménnyel járt.

A toronyőr drámája.
Kiesett a toronyból és szörnyethalt a dévaványai toronyőr.

Dévaványán nem mindenapi halálos szerencsétlenség történt. Az eset a következő: Dévaványa községben Benke Lajos 32 éves toronyőr a református templom tornyában teljesitett szolgálatot. A sikos torony párkányán elcsuszott és hanyatesett, áttörte a korlátot és vérbefagyva, holttan terült el az ucca kövezetén.

A hatóság vizsgálatot inditott, hogy a halálos szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

A szomoru véget ért toronyőrt a dévaványaiak nagy részvéte mellett temették el.

Huszonégy fok meleg a dalmát partokon.

Belgrád, március 14. Zárából jelentik hogy több hétik tartó erős hideg időjárás után a dalmát partvidéken néhány nap óta tavaszi időjárás van. Tegnap a hőmérséklet 24 fok meleg volt. A Newyork amerikai luxusgőzös 480 amerikai turistával Raguzába érkezett. Ma reggel az Oceania gőzös 150 turistával szintén odaérkezett. Az adriai kikötőkben, amelyekben csaknem egy teljes hónapig minden közelekdés szünetelt, most nagy tevékenység uralkodik.

Debrecen város nagyszabásu iskola-épitő programmja

Régi kivánsága volt a külsőségeknek és a tanyavilágnak, hogy megfelelő számu iskolát épittessen a város. Ezirányban tárgyalások is folytak a kultuszminisztériummal, amelyek eredményre is vezettek atekintetben, hogy a miniszter hajlandónak mutatkozott az államsegély megadására.

A tegnapi tanácsülésre már be is vitte dr Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok a tanyai, illetve a külsőségi iskolák ügyét.

A tanyai iskolaépitéseket három csopotra lehet osztani.

Első csoport a Köntösgáton a hatantermes iskola, a Hármashegyen egy tantermes épités és a Halápon egy tanteremmel bövités.

A Speyer kölcsönből meg van szavazva 160.000 pengő és ugyanerre a célra az államsegélyből befolyik 55.498 pengő, az összes fedezet tehát 215.498 pengő.

A három épitkezésre kiadott tényleges költség 184.659 pengő, maradvány 30.839 pengő. Erre tehetőleg van még bizonyos összeg, még pedig a salakjárda a köntösgáti iskolához és villany berendezési költség 4370 pengővel. Rendelkezésre áll tehát 26.469 P.

A második csoportba tartozik a tiz uj tanyai iskola. Epitésére a nagy kölcsönből megszavaztak 504.000 pengőt. Hét iskola elkészült, ennek költsége a vállalati összeg alapul vételével 344.942 P. Ehez jön még a tégláskerti iskola telkéért, feltöltéséért és egyéb költségért számitandó 12.135 P.

Hátra van még 3 iskola épitése, melynek költségét 43.500 pengőre veszik.

Ezek egyike a Szikgáton, másika a Kunpálhalomnál, és a harmadik a Kismacson lenne.

Egy tantermes 1 tanitói lakásos iskolák ezek, s összesen a három iskola 130.500 pengő költséget jelent.

Az összes kiadás tehát 487.577 pengő, — a fedezet, mig az előirányzat 504.000 pengő és a 30 százalékos állami hozzájárulás 146.263 P. Maradvány tehát 162.696 P. — Ebből lejön a zeneiskola bővitésére forditott 63.246 P., — a rendelkezésre álló maradvány tehát 99.450 pengő.

A harmadik csoportba tartozik

a Nyulason a 6 tantermes iskola,

melynek költsége 122.000 pengő, a nyiracsáduti 2 tantermes iskola 59.500 pengő. A Hartstein tanyai iskola 43.500 pengő, 4 iskola bővités 174.000 pengő. Összesen tehát 399.000 pengő.

Fedezetül rendelkezésre áll az első csoport maradványából 26 ezer 490 P, a második csoport maradványából 99.450 P. A 3.400.000 dolláros kölcsönből 72.000 pengő. Ennek a kölcsönnek a maradványából 40.000 pengő. — Az egész költség 50 százaléka mint kultuszminiszteri hozzájárulás 199.500 P. Összesen tehát 437.419 pengő.

A fedezet tehát bőven mutatkozik.

A városi tanács dr Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok előterjesztését elfogadta és utasitotta a műszaki ügyosztályt, hogy azonnal készitse el azoknak az iskoláknak terveit, melyeknél nincs szükség terület kisajátitásra.

Elfogadta a tanács Csürösnek azt a javaslatát is, hogy

a Galamb-utca 6. számu telkes házban 16.000 pengő átalakitási és berendezési költséggel az eredeti tervtől eltérőleg csupán leányok részére gazdasági iskolát létesitsenek.

Javasolják a közgyülésnek, hogy két tanitónő kinevezésére és fizetésére tegyenek előterjesztést a kultuszminiszternek. A II. számu gazdasági népiskola fejlesztését 2, a fiuknak tanitásra szolgáló tanteremnek az ellenkező oldalon való épitésével oldja meg a tanács. Felhivták a müszaki ügyosztályt, hogy 61.500 pengőbe kerülő épitkezés terveit sürgősen készitse el.

Ennek a tervezetnek keresztülvitelével a város hatalmas lépéssel jut előre a tanyai és külsőségi iskola épitési programjában.

Debrecen az 1848. márciusi események idején

Hogy választották meg Kossuth Lajost Debrecen diszpolgárává.

Dr. Szabó István „Debreczen 1848—49-ben" cimü tanulmányából való az alábbi részlet, melyet a mai, március 15-iki évforduló alkalmából közlünk:

Az 1847 nov. 12-én megnyitott országgyülésen olyan utasitással jelent meg Debrecen két követe Komlóssy László és Sápy Sámuel mely ugyszólván felölelte a reformellenzék minden követelését Minden reformok alfája természetesen a városrendezés. Az utasitás kifejezi kivánságát az elhunyt nádor érdemeinek törvénybeiktatása s István főherceg egyhangu megválasztása iránt. Kivánják az egyházi jószágok szekularizációját, az országgyülés s a királyi udvar székhelyének Pestre áttételét, a közteherviselés, az ősiség azonnali eltörlését, az urbéri megváltás felszabaditását, az egyházi tized eltörlését, a Tisza és más vizek szabályozását, a vallások szabad gyakorlatát, Erdély egyesitését, a határőrvidék visszacsatolását, nemzeti bank felállitását, a katonai élelmezés és szállásolás megváltását, a magyar katonai nyelvet, a büntetőjog kodifikálását s nem utolsó helyen a pest—debrecen—erdélyi vasut megépitését.

Az országgyülés eseményeiről Komlóssy és Sápy követek sürün tudósitották megbizóikat. E tudósitásokból és hirlapokból tájékozva volt a város vezetősége és közönsége, hogy a nemzet fontos események küszöbén áll. A városi tanács ki is mondta, hogy minden tudósitás érkezése után összehivja a választott hites közönséget, e gyülések ajtóját pedig, jellemzően a feszült légkörre, megnyitotta a lakosság előtt. Majd arra hivták fel a követeket, hogy ne csak általános, hanem részletes leirásokat küldjenek.

Március 17-én érkezett meg a követi tudósitás, hogy Bécsben kitört a forradalom, melynek hirére az országgyülés megszavazta a régen huzódó felirati javaslatot s gyors munkába vette a sajtószabadság, a honvédelem s a népképviselet rendezését. A város vezetősége — ugy látszik óvatosságból — nem bocsátotta azonnal gyülés elé a tudósitást,

csak mikor a pesti március 15-i események hire megérkezett, határozta el magát, hogy a nagy horderejü fejlemények megtárgyalására s a követi utasitás elkészitésére 19-én délelőtt 10 órára összehivja a közgyülést.

A város lakosága, mely a pesti tizenkét pontot az ujságokból már ismerte és élénken tárgyalta, órákkal

a közgyülés megnyitása előtt több ezer főnyi tömegben sereglett össze a városháza udvarán és az előtte levő piactéren.

Az ajtók megnyitása után a tömeg egy része betódult a terembe. Itt szónokai bejelentették, hogy a város előljárósága iránt bizalommal viseltetnek s a jövőben nem is akarnak befolyást gyakorolni a közgyülésekre, de

a tizenkét pont mai tárgyalásában részt venni komoly és elhatározot akaratuk.

A tömeg fellépése kétségtelenül megsértette a fennálló rendet, mégis e békés hajlamu és nyugodt vérmérsékletü nép mint most, ugy később sem ragadtatta magát erőszakos tettekre. A közgyülés teljes rendben, lelkesült ünnepi hangulatban folyt le.

Örömmel tették magukévá a nemzet kivánságát kifejező pesti tizenkét pontot s a népgyülés szónokainak inditványára a városi nyomdát pesti példára azonnal szabadnak nyilvánitották és elrendelték a nemzetőrség felállitását

18 évtől 40 évig rangkülönbség nélkül minden polgárnak kötelességévé téve a jelentkezést. Kimondták a közgyülések teljes nyilvánosságát s a sajtószabadság törvényes rendezéséig a városi tanácsot sajtóbiróságnak nyilvánitották.

Elrendelte továbbá a közgyülés, hogy a várost este világitsák ki s a városházára állandóan ottmaradó nemzeti zászlót tüzzenek.

Az utasitásban pedig meghagyták a követeknek, hogy a tizenkét ponthoz tizenharmadiknak még a következő pontot csatoltasák:

„Törvényben mondassék ki, miszerint Őfelsége dicsőségesen országló fejedelmünk a nemzet régi óhajtásához képest minden évnek felc részét Budán töltse.'

Végül

„Kossuth Lajost, Pest megye érdemes követét, mint a békés reformok vezetésében másoknak felett kitünő hazafit, közakarattal és szünni nem akaró örömrivalgások között" diszpolgárrá választották.

Ezzel végetért a közgyülés, mely Debrecen történetében uj fejezetet nyitott. A határozatokat a terem ablakából kihirdették a népnek mely ezután csendben, megelégedéssel széjjeloszlott.

Debrecenben tehát mindjárt kezdetben a hivatalos szervezet állott az események élére s ez a körülmény az alkotmányosság iránt hagyományos érzékkel viseltető lakosságot megnyugtatta. Voltak helyek az országban, ahol a nép és előljárói között nehézkesen jött létre az összhang s emiatt nyugtalanságok támadtak.

Debrecen előljáróinak körültekintő eljárására s a lakosság józanságára vall, hogy a gyors átalakulás izgalmaiban több helyen felburjánzó osztály-, felekezet- és nemzetiségellenes nyugtalanságok itt nem kaptak lábra.

Ezeket leginkább a tudatlanság és félreértés szüli. Debrecen eljárói különös gondot forditottak a nép felvilágositására. E célból a törvénycikket s az országgyülés március 15-i nyilatkozatát 3000 példányban kinyomatták

s népes bizottságot küldtek minden uccába, hogy a nyomtatványokat házanként osszák ki s magyarázzák meg. Március 26-án, vasárnap pedig a lelkipásztorok szószékről fejtegették az események hordozejét

s a nagy- és kistemplomi beszédeket a városi közgyülés szintén kinyomatta. — A város vezetősége ezentul is sokszor nyomatta ki a közérdekü határozatokat, hirdetményeket, felhivásokat és hireket.

A nyugalmat főképpen a közteherviselés elrendelésének s a papi tized és az urbéres szolgáltatások eltörlésének félremagyarázásától kellett félteni.

Debrecen városának Szovát és Sámson községekben urbéres birtokai voltak, melyek most természetesen megszüntek.

A város jobbágyai egyuttal a város ottfekvő majorsági birtokait is bérelték; joggal lehetett attól tartani, hogy a jobbágyok az emberemlékezet óta bérletükben álló birtokot is jobbágytelkeknek kivánják tekinteni. Ilyen igények miatt később csakugyan sok részén az országnak sulyos egyenetlenségek támadtak. A városi közgyülés elrendelte a tartozások pontos elkülönitését, gondoskodott továbbá jobbágyai tájékoztatásáról s ezek által a komolyabb bajoknak elejét vette.

Az események gyorsan fejlődtek Pesten és a pozsonyi országgyülésen s hogy a város lépést tartson velük, a közgyülés ugyszólván mindennap összeült.

Az állandóan nagyszámu hallgatóság nyilvánossága mellett tartott közgyüléseken olvastak fel és tárgyaltak meg a követek tudósitásait,

melyek az országos dolgokról részletes tájékoztatást nyujtottak. A nevezetes bécsi küldöttség eljárásáról szóló jelentés kapcsán V. Ferdinánd királyhoz és István nádorhoz hála-, gróf Batthyány Lajoshoz örömnyilvánitó, Kossuth Lajoshoz pedig köszönő feliratot intézett a közgyülés.

Batthyány márc. 17-i leiratában tudatta miniszterelnöki kinevezését s ugyanekkor a város vezetőjének lelkére kötötte a közrend biztositását. A hajlottkoru Poroszlay Frigyes főbiró vállalta is ezt, de kérte a közgyüléstől, hogy rendeljen mellé segitségül állandó bizottmányt, ami meg is történt.

Husvéti örömöt

szerez gyermekeinek és hozzátartozóinak, ha a Meinl cég üzletében izléses, csinos husvéti tojást, nyulat, stb. vásárol. — Siessen a Meinl-fiókba!

Meinl Gyula r. t.

Debrecen, Ferenc József út 59.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, MÁRCIUS 15.

BUDAPEST. 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. — 10. Egyházi zene és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. — 11.30: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Bartos Pál szarvasi lelkész. Énekszámok az új Dunántúli énekeskönyv szerint: 501. — 12.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés — 12.35: A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 16: Mancheu Mariska délutánja. Zongorán kísér Polgár Tibor. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vízállásjelentés, hírek. 17.45: Zéman Zoltán tályai evangélikus lelkész felolvasása: „Kossuth lelke március 15-ike eseményeiben". — 17.30: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. — 18.30: Március 15-iki népünnepély. Gyula diák emlékbeszéde, a m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekarának kíséretével. Vezényel Friesay Richárd zeneügyi igazgató. A „Talpra magyar"-t vitéz Garamszeghy Sándor szavalja. — 19.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és szereplőinek közlése. — 19.30: A m. kir. Operaház előadása. — 22.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. — Utána: Gramofonhangverseny.

BÉCS. 11: Délelőtti zene. — 16: Délutáni hangverseny, Ada Corty énekesnő közreműködésével. — 17.30: Nicola Papazoglu csellóhangversenye. 19.30: Operai közvetítés. Utána: Esti hangverseny.

BERN. 18.15: Gramofonhangverseny — 19: A hét zenéje. — 20: Richard Genée „Das Musikfeind" c. daljátékának előadása. — 20.50: Zenekari hangverseny.

BERLIN. 16.30: Dajos Béla tánczenekarának hangversenye. — 20: Szórakoztató zene. — 20.50: Szimfonikus hangverseny.

FRANKFURT. 17.35: Délutáni hangverseny. — 20: Szimfonikus hangverseny.

HAMBURG. 20.10: Zenekari hangverseny és karének közvetítése Bremenből. — 21.45: Német tájszólások. — 23.15: Tánczene.

KASSA. 17.10: Gramofonzene. — 20.10: A Kozmová László zongoraművész hangversenye.

KATTOWITZ. 17.25: Közvetítés Vilnából. — 17.55: Hangverseny. — 20. Hangverseny közvetítése Varsóból.

KÖLN. 20: Esti zene. — 21: Hangverseny. — Utána kávéházi zene.

KÖNIGSBERG. 20: Szimfonikus hangverseny. — 22.30: Gramofonzene.

LEIPZIG. 16.30: Tarka zenés délután. — 20: A drezdai filharmonikusok hangversenye. — 23: Tánczene.

PRÁGA. 16.25: Kamarazene. — 19.05: Szórakoztató zene. — 22.20: Kávéházi zene közvetítése.

RÓMA. 20.45: U. Mascetti „Il Marchese Del Grillo" című operettjének közvetítése. — 22.30: Tánczene.

ZÁGRÁB. 20.35: Kamarazene. — 22: Könnyű zene.

SZOMBAT, MÁRCIUS 16.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Friesay Richárd zeneügyi igazgató. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 16: Vajdaffy Aladár dr. előadása: A műselyemről. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 17.10: A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánja. — 18: Gramofonhangverseny. — 19: Emlékezés Szász Károlyra. — 19.40: Előadás a Studióból. „Süt a nap". Vígjáték három felvonásban. Irta Zilahy Lajos. Rendezi Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Studió főrendezője. — Utána kb. 22.15: Pontos időjelzés, hírek és időjárásjelentés. — Utána: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

BÉCS. 11: Délelőtti hangverseny. — 15.30: Otto Brües „Die Füchse Gottes" című színművének előadása. — 17.30: Szonáta-est. — 20.05: A. Strauss valcerdinasztia. Hangverseny. Utána: Esti hangverseny.

BERLIN. 17: Szórakoztató zene. — 21: Sipos Sándor és cigányzenekarának hangversenye.

BRÜNN. 17.45: Németnyelvű dalok és áriák. Előadják: Klara Waldmann és Ludwig Zouhar hangversenyénekesek. — 19.20: R. Benatzky „Adieu Mimi" című operettjének előadása a Studióból. — 22.25: Éttermi zene.

BERN. 16: Zenekari hangverseny. — 17: Zenekari hangverseny. — 17: Zenekari hangverseny. — 20.30: Zenekari hangverseny. — 22.35: Tánczene.

HAMBURG. 20. Zenekari hangverseny énekkarral. — 22.55: A postás zenekar hangversenye.

KÖNIGSBERG. 16.30: Délutáni hangverseny. — 20: Szórakoztató est. — 21: Sipos Sándor zenekarának hangversenye. — 22.30: Tánczene.

LANGENBERG. 18.45: Délutáni hangverseny. — 20: Vidám-est. Utána: 1.30-ig: Tánczene.

LEIPZIG. 20: Részletek Lehár Rastelbinder" c. operettjéből. — 22: Tánczene közvetítése Berlinből.

MILÁNÓ. 16.30: Szórakoztató zene. — 17.20: Gyermekkarének. — 20.30: G. Verdi „Ernani" című operájának közvetítése.

MÜNCHEN. 18: Petra Lie Zäpfel dalestje. — 19.30: Schrammel-zene. — 20: Bécs a zenében: bécsi dalok, bécsi valcerek, a legrégibb kortól napjainkig. — 0.30: Éjféli hangverseny.

PRÁGA. 16.30: Délutáni hangverseny. — 18: Németnyelvű dalok gitárkísérettel. — 19.20: Ralph Benatzky „Adieu Mimi" című operettjének előadása a Studióból. — 22.15: Éttermi zene közvetítése.

STUTTGART. 15: Szórakoztató zene. — 16.30: Tánczene. — 20: Humoros est. — 21: A „Népakadémia" hangversenye. — 22.15: Rádió-kabaré. — 23.15: Tánczene.

Hirdetmény.

Ha hatvan-utca 6. sz. alatti bérházban még 2 négyszobás és 1 háromszobás lakás, továbbá 5 üzlethelyiség kiadó. Az üzlethelyiségek még most a bérlők igényei szerint alakíthatók.

Értekezni lehet telefonon 172. szám alatt.

Női-, férfi- és gyermek-
cipők
smét raktáron
ALMÁSINÁL
Bathyányi ucca 19. szám.

Husvétra ékszert Vágitól vegyen. Piac-u. 69.

Egy vámtiszthelyettes tragédiája

Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel fél 10 órakor a Csokonai-utcai Hollandia-szállodában revolverdörrenés zajára lett figyelmes a szálló személyzete. A lövés az első emelet 12. számu szobából hallatszott, amelybe behatolva, az ágyon élettelenül, vértócsában találták a szoba lakóját: **Frigyes** Jenő 45 éves vámőrtiszthelyettest. — Frigyes, aki tegnap este bérelte ki a szobát, szolgálati revolverével a szájába lőtt és a golyó azonnali halálát okozta.

Vegyes katonai és rendőri bizottság szállott ki a helyszinre, egy alezredes és a kerületi rendőrkapitány vezetésével, amely megállapitotta, hogy a gyilkos golyó teljesen szétronosolta a vámőrtiszthelyettes fejét. Az öngyilkosságról értesitették Frigyes Jenő feleségét is, aki a helyszinére érkezve kétségbeesetten borult a férje holttestére.

Az öngyilkosság hire váratlanul érte a fiatalasszonyt, aki szerint férje, aki már napok óta buskomor és sz'tlan volt, nyilván pillanatnyi elmezavarában követhette el tettét. A bizottság a szállodai szobában semmiféle bucsulevelet nem talált, amely világosságot derithetne az öngyilkosság okaira. — Frigyes Jenő holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották, a rendőrség pedig folytatja a nyomozást az öngyilkosság ügyében.

A zsidó dalkör nagy opera-kórus estje a Vármosi Zenedében

Március 16-án, este 8 órakor tartja a zsidó dalkör ezidei hangversenyét a zenedében. A jól fejlődő dalárda kiváló műizlésre valló egységes műsort állított össze erre az alkalomra, Wagner és Gounod nagy operáinak híres kórusaiból. A Tannhäuserből a Zarándokok és Vendégek karát, a Lohengrinből a Nászindulót, a Faustból a népszerű Katona indulót és Schubertnek Dávid 23-ik zsoltára című gyönyörű műdalát fogja énekelni a dalkör. A próbák arról tanuskodnak, hogy ezeket a nagy, gyakorlott és operai hangerejű énekeseket igénylő kórusokat kitünő precizitással énekli a dalkör, úgyhogy minden remény megvan arra, hogy ez az ifjakból álló énekkar ezzel a hangversenyével gyarapítani fogja eddigi sikereit.

Külön eseménye lesz az estnek dr. Gál Zoltánné zenetanárnőnek zongorajátékat. Dr. Gál Zoltánné tökéletes művészi tudása közismert, úgyhogy maga a név biztositja műsorának magasabb zenei értékét. Műsora: Chopin, Moszkowszky, Paderewszky, Sgambatti műveiből való, olyanok, amelyek Debrecenben ritkán hallhatók hangversenyeinken és amelyek a zongorairodalom örök értékei közé tartoznak. Akik a klasszikus zongoraművészet e kiváló és méltó közvetítőjét ismerik és hallották, nem mulasztanak el egyetlen alkalmat sem, hogy élvezetüket újból ne gyarapitsák. Rendkivül hatásosak a dalkörnek azok a kórusai, amelyeket Brück Emil a kitünő nevű zongoratanár és zeneszerző kísér. Különösen nagy élvezetet fog nyujtani ezek közül a Zarándokok kara, amelyben Wagner oly fényesen tudta összetömöriteni a vezeklés, bünbánat széles akkordjait. Ugyancsak Brück Emil fogja kísérni Klein Sándor és Grünhut Tivadar operakettősét, Conte és Figáró duettjét a Sevillai borbélyból. Az egész műsort dr. Rényiné Freund Böske fogja bevezetni.

A dalkör mostani hangversenye állandó fokozatos fejlődést jelent az egyesület életében és ebben a fejlődésben a legnagyobb érdem a dalkör fiatal és törekvő karmesteréé, Rotman Emilé, akinek vezetése alatt a dalkör már eddig is sok sikert ért el.

Haydn Oratóriumának előadása

A Szent László Dalegylet április hó 7-én, vasárnap este 8 órai kezdettel mutatja be az Arany Bika dísztermében Haydn József: „Teremtés" című oratóriumát a máv. filharmónikus zenekar kísérete mellett. — A mult évben bemutatott hasonló oratórinmi előadás után a közönség körében mindenfelé élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Jegyek március hó 15-étől kezdve Springer József könyvkereskedésében válthatók: I. rendű ülőhely 3.50 pengő, II. rendű ülőhely 2.50 pengő, III. rendű ülőhely és erkély ülés 2 pengő, páholyülés 3.50 P.

A kultuszminiszter rendelete a nemzeti zászló használatáról.

Budapest, március 14. Klebelsberg kultuszminiszter az összes tanügyi hatóságokhoz rendeletet bocsátott ki a nemzeti zászló-kultuszról. — A nemzeti lobogó minden államban — mondja a rendelet — az állam méltóságának, a nemzeti erőnek s összetartozásnak szimboluma, amelyet mindenütt tradicionális tiszteletadással vesznek körül. Ez — sajnos — nálunk általánosságban nem szokásos. A multhoz képest közönyt mutatunk, ezért elrendelte a miniszter, hogy valamennyi hazai iskolában minden évben egy ünnepélyes alkalomkor előadást tartsanak a nemzeti zászlónak a nemzet életében való jelentőségéről és az egész ifjuság tisztelgő menetben vonuljon el a nemzeti lobogó előtt.

— **A m. kir. Hadtörténelmi muzeum,** amelynek ügyköre kiterjed a katonai sporteredményekre és azokra a katonákra, akik a sport terén kiváló eredményeket értek el, azzal a kéréssel fordul a Magyar Országos Tornaszövetséghez hogy küldje meg részére azoknak a katonáknak személyi adatait és sporteredményeit, akik bármely sportág terén eredményt értek el. A Magyar Országos Tornaszövetség felkéri az egyesületeket, hogy az erre vonatkozó adataikat (fényképet) a szövetség címére: I., Attila-u. 2. sz. küldje meg.

Fehértói
temetkezési vállalata
Dégenfeld-tér 4.
M. kir. Tisza István Egyetem klinikai szállitója. Telefon 11-85

Hatvani professzor nagy sikere a Halley üstökös és Debrecen földrajzi szélességének megállapitásával

Lósy-Schmidt Ede nagyértékü felolvasása a Tisza István Tudományos Társaságban.

Csütörtökön délután 5 órakor tartotta a debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya XXXIX. felolvasó ülését, melynek illusztris előadója **Lósy-Schmidt** Ede volt, aki Hatvani és Hell levelezése a Halley-üstökös megfigyeléséről és Debrecen sarkmagasságáról cimen tartotta meg székfoglalóját.

Dr. Pápay József nyitotta meg a felolvasó ülést, üdvözölvén a megjelenteket és vendégeket, majd felkérte Lósy-Schmidt Edét, hogy tartsa meg székfoglaló felolvasását. Lósy-Schmidt Ede bevezetésül ismertette a Halley üstökös történetét, történelmi visszapillantással, — majd mindjárt áttért az

1759-iki Halley üstökösre, melyet annak idején éppen Hatvani professzor is megfigyelt és ezt a megfigyelését levelezéssel közölte Hellel, a tudós bécsi jezsuitával.

Hatvani professzor a maga kezdetleges felszerelésével és rengeteg elfoglaltságával is tudott a tudomány számára olyan értékes megfigyelésekkel szolgálni, hogy az még a maga szakmájában elsőrangu tudósnak, Hellnek is imponált.

1759-ben, junius hónapban figyelte meg Hatvani professzor a nagy hirnévre vergődött bolygót, a Halley üstököst, mely ritka szép égi tüneményben maga az akkori debreceni főbiró, Domokos Márton is gyönyörködött, Hatvani professzor jóvoltából.

Hatvani professzor megfigyelése szerint ez az üstökös szabad szemmel is látható volt,

mig kezdetleges távcsövével ökölnyi nagyságunak látszott és a csóvája egy bécsi rőfnek látszott, amit más megfigyelők nem tapasztaltak.

Ez a tudományos levelezés valóságos barátságot szőtt a két, nem közönséges tehetségü és nagy nevü tudós között, mit ettől kezdve kölcsönös egymást becsüléssel öregbitettek.

Másik hires és a tudomány szempontjából

megbecsülhetetlen munkája volt Hatvani professzornak Debrecen sarkmagasságának megállapitása.

Tudvalevőleg neki nem volt tudományos célokat szolgáló müszere és igy a legegyszerübb módon állapitotta meg, a lehető legpontosabban Debrecen földrajzi szélességét, mikor a m..odpercek mellőzésével 47 fok és 25 percben állapitotta meg a gnomon segitségével. Maga Hell is helyesnek ismerte el ezeket a megállapitásokat, mint azt levelében is megirta Hatvaninak. Ezt a tudományos munkát Hatvani professzor 1757 junius 21-én végezte, pont délben.

A nagyértékü előadást igen meleg ünnepléssel honorálta a hallgatóság — majd **Pápay** professzor köszönte meg az előadónak munkásságát és átnyujtotta a Tisza István Tudományos Társaság oklevelét.

Ezután dr. Lencz Géza bemutatta Szelényi Ödön: Schnepfenthal és Magyarország cimü értekezését. — Szelényi Ödön személyesen meglátogatta Schnepfenthalban a philantropikus iskolát, melyet 1784-ben Salzmann alapitott. 1784—1848-ig a Salzmann család, ez időtől a mai napig az Ausfeld család igazgatta.

Valamikor ebbe a nevelőiskolába a magyarok bucsut jártak. Megfordult itt a hires Teschedik Sámuel Szarvasról, Sárváry Pál és Beregszászy Pál Debrecenből. Száz év alatt 50 magyar ifju tanult huzamosan e hires iskolába. A Salzmann féle iskola mintájára a XIX. században Magyarországon is számos magán-nevelőintézet alakult. Végül a magyar paedagogiai irodalomra is nagy hatással volt a Salzmann paedagogiája.

Az iskola ma is nagy sikerrel müködik és a gyermeknevelése mintaszerü. A nagy lelkesedéssel fogadott előadást Pápay József elnök köszönte meg.

Az előadásokat zárt ülés követte.

Rádiót
legolcsóbban vásárolhat a
Bárány
Rádióházban
Szent Anna-u. 1.
az A. E. G. lerakáta.

A Debreceni Jótékony Nőegylet közgyülése

Hatvan éves fennállási jubileumát ünnepelte az egyesület, mikor uj tisztikart is választott.

Hatvan esztendeje immár, hogy a Debreceni Jótékony Nőegylet a szeretet, segitség és jótékonykodás szolgálatában áll. 1869-ben alakult meg ez a szép multra visszatekintő egyesület, melyet annak idején gróf Bethlen-Mikó Róza alakitott meg. Méltó és tisztes ünnepély keretében ünnepelte meg az egyesület ezt a fennállási jubileumot.

A diszgyülést **Fráter** Erzsébet elnök nyitotta meg keresetlen, meleg szavakkal, s egyben üdvözölte a megjelenteket. Majd ismertette a jubileumi évet és azt is, hogy a mult évben járt le a tisztikar megbizatása, igy a mai közgyülésnek elsősorban tisztujitó kötelessége is van. Még a mult év őszén lejárt ez a megbizatás, de eddig nem volt alkalom az uj választás megejtésére.

Ezután **Török** Tibor tanár, az egyesület titkár tartotta meg nagy szabásu, igen értékes beszámolóját, melynek legszebb részletét itt adjuk közre:

Minden nemzedéknek egyetlen egy elodázhatatlan, visszautasithatatlan és másra át nem ruházható feladata van: előkésziteni a helyet a jövő nemzedék számára. Az óriási cser semmi egyébbel nem foglalkozik, minthogy parányi szikleveleket termel, amelyek másolni fogják őt. A gyermek értelme és a jövendő felelős szolgálata olyan időkben tűnik fel előttünk, mikor minden elveszett, — csak a gyermek maradt meg. Az ilyen nemzedéknek keményebb és sietősebb dolga van, mint bármelyik másnak.

Mi magyarok mindent elvesztettünk, csak a gyermek maradt meg.

A gyermek a nemzetek életének értelme, törvénye és szépsége, de az egyén életének is. Milyen balgatag, aki azt hiszi, hogy ő parancsol gyermekeinek. Csodálatos kemény ur a gyermek, a vér és természet hatalmával holtig tartó rabszolgaságra kényszerit. Könnyei és halvány orcája olyan vád rajtunk, amely ellen nincs mentség, ami ellen nincs felebbezés.

Nem szórakozás, nem fényüző játék a gyermek, hanem Isten kegyelméből való föltétlen kötelesség, amelyet teljesitenünk kell.

Örök rend ez a szolgálat, szinte a természeti törvény erejével ható. „Csókos ajku ragadozók ezek a kis királyok" — amint egyik legnagyobb emberünk mondja, — „akik felélik éjszakáinkat, napjainkat gonddal őrlelik, mint malomkővel a buzaszemeket, sóskönnyeinkben fürödnek, mint nevető galambok a siró patakban s verejtékeink mély, sötét tavában szórják kis játékaik rózsaleveleit".

Minden gyermek megannyi oltár, amelyen két élet megáldoztatik.

Ilyen ur az a gyermek, akinek szülői vannak. De vajjon ur-e az árva, az elhagyott gyermek. Ezek az igazi hóditók, mert *idegen* sziveket igáznak le. Halvány arcuk szomoru fenségével ejtenek foglyul s parányi kezük intésére a kopár fák csillogó, gyertyalángos angyalhajas karácsonyfákká szinesednek, elhanyagolt épületek meleg otthonná magasztosulnak. Megszólal a némaságuk és beszédesekké lesznek a könnyeik. Testük didergése reánk szól s mi sietünk öltöztetni őket. Éhségük kemény napi paranes s mi alázatosan kenyeret nyujtunk nekik. Hajléktalan voltuk kiver meleg otthonunkból s mi keressük a téglákat hogy házat épitsünk számukra. Zsendül a munka, feszülnek az idegek, tevékenységre duzzadnak az izmok s megépül az árva gyermekek otthona.

Ez a gondolatsor valósult meg az okt. 31-iki ünnepélyes megnyitáson, meg azon az estén, amikor meggyujtottuk az árvák számára a karácsonyfát.

A titkári jelentés után mindjárt megejtették a választást, melynek eredményeképpen egyhangulag ismét megválasztották elnöknek nagy lelkesedéssel Fráter Erzsébetet, alelnöknek Garda Dezsőnét és Sass Bélánét, igazgatónak Szele Györgyöt, Ügyvezető Balogh József, ügyész dr. Kovács Jenő, ellenőr Varga Pál, titkár Török Tibor.

A választmány tagjai a következők lettek: dr. Ady Lajosné, dr. Baltazár Dezsőné, dr. Benkő Gézáné, Balás Károlyné, Bárdos Gézáné, özvegy Balogh Eleméné, Balogh Istvánné, dr. Belák Sándorné, Boldizsár Kálmánné, özv. Böszörményi Pálné, dr. Csürös Ferencné, dr Darkó Jenőné, dr. Des Combes Henrikné, Fehértói Dánielné, Ferenczy Miklósné, Fuchs Imréné, dr. Galánffy Jánosné, özv. Géressy Kálmánné, Gyarmathy Istvánné, dr. Hadházy Zsigmondné, Havas Gáborné, Hegedüs Károlyné, Horvay Róbertné, Jeney Sándorné, Kaszanyitzky Andorné, Kelemen Ernőné, Karay Sándorné, dr. Kesserü Lajosné, R. Kiss Istvánné, Koncz Aurélné, Komlóssy Dezsőné, Komoróczy Imréné, Koszorus Ferencné, dr. Kovács Andorné, Kovalovszky Antalné, Kubek Erzsébet, Sz. Kun Béláné özv. Kutassy Józsefné, dr. Lábas Béláné, dr. Magoss Györgyné, özv. Maizner Jánosné, Mayer Sándorné, Máthé Józsefné, özv. dr. Nagy Gáborné, Nagy Lajosné, P. Nagy Zoltánné, Nábráczky Béláné, Palotay Lajosné, dr. Papp Ferencné, dr. Papp Károlyné, Pákozdy Sándorné, dr. Pápay Józsefné, Rásó Istvánné, Rásó Sándorné, Rauchbauer Ödönné, Rauchbauer Jenőné, dr. Révész Imréné, Rottler Béláné, dr. Sallay Lajosné, Schäzer Ernőné, özv. Szalay Ákosné, dr. Szabó Gusztávné, dr. Szabó Józsefné, dr. Szabó Mihályné, Szekér Ernőné, Szele Györgyné, dr. Szeremley Béláné, dr. Szontagh Félixné, Szutor Ferencné, dr. Szücs Gézáné, dr. Tankó Béláné, dr. Tervey Tamásné, Sz. Tóth Béláné, dr. Tüdős Kálmánné, Uray Sándorné, Vargha Pálné, Vásáry Erzsébet, Vekerdy Béláné, Wallner Gyuláné, özvegy Zoltán Ödönné, Mayer Sándorné, Lábos Béláné, Des Combes Henrikné, Hegedüs Károlyné.

Varga Pál előterjesztette még a zárszámadást, mely szerint az évi forgalom 20.000 pengőt tett ki és ez az összeg az ez évi előirányzat is.

Több tárgy nem lévén, az elnök buzditó szavaival véget ért a közgyülés.

Emlékezzünk

Letünt időknek glóriás alakjai jelennek meg lelki szemeink előtt a mai nagy, nemzeti napon, melynek emlékezetére lobogva lángolunk és sirva fakadunk!... Az emlékezés percében visszaszárnyal lelkünk a multba, mikor keblünk akkor is tele volt nehéz fájdalommal, szemünk fájó könnyüvel mint most, amikor a remény biztató sugara önt életkedvet félig megdermedt szivünkbe.

Zokogó panasztól, keserves jajszótól volt hangos az ország s már már azt hittük, hogy nyomorultul fog elveszni a nemzet és szolga lesz a magyar, amelyből soha nem lesz feltámadás.

De a kinos, fájdalmas éveket felváltotta egy jobb kor s a rablánc ban sinylődő magyar nemzet börtönébe behatolt egy fényes, ragyogó napsugár, hogy Kossuth Lajos fenséges eszméi nyomán uj nap tündököljön a magyar nemzet sötét egén.

A magyar nemzet e nagy, lánglelkü vezérének varázslatos szónoklata nyomán, az addig elfojtott tetterő megszületik, hogy százados álmából megszülessen a szabad haza, a független Magyarország.

A bánatos, szomoru arcok felhőit a lelkesedés pirjai váltották föl, amidőn minden magyar egymást megértve: kimondják a teljes egyenlőséget. Igy ragyogott fel teljes pompájában a magyar szabadság dicső ragyogó napja!

De távolról tompa dörgés hallattszott. A magyar eget ujra sötét komor vészfelhők lepték el... A nemzet ellenségei megirigyelvé boldogságunkat, örömünket: ránktörnek, hogy vérbe fojtsák a nemzet jogos kivánságait és sárba tiporják szegény, sokat szenvedett hazánk szabadságát, függetlenségét.

Az eddig visszafojtott keserv aggodalom, lelkesedés: viharként kel fel s titáni küzdelemben, mely bámulatba ejti az egész világot, ismertté teszi a honvéd nevet.

Örömmámorban uszott az egész ország és egy boldogabb jövőről álmodott!

...De az idegen hatalom nyomán jött a gyászos diadalmenet hogy a magyar Golgothák száma eggyel szaporodjon.

...És ebből is volt feltámadás!

E szomoru, gyászos időben, a dicső ősök példája vezéreljen. Emléküket megőrizve, példájuk tanitson, lelkesitsen minden cselekvésünkben, hogy higyjünk:

„Magyarország feltámadásában!"

Mikházi.

— A Debreceni Hétfői Ujságot a korai reggeli órákban az előfizetőknek házhoz kézbesitjük.

A szinházi párbaj ügye a városi tanács előtt

Az immár országos hullámokat vert szinházi párbaj ügye tegnap a városi tanácsot is foglalkoztatta. **Kardoss Géza** szinigazgató ugyanis beadványt intézett a tanácshoz, kérte, adjon engedélyt a Szeged és Debrecen közötti párbaj lebonyolitására. A debreceni társulatnak ugyanis április 13—14-én Szegedre kellene utaznia, — és ugyanakkor a szegedi társulat a Csokonai-szinházban szerepelne.

A párbaj ügyét a tanács általában derültséggel fogadta. Dr **Csürös Ferenc** közmüvelődési tanácsnok az ügy előterjesztése során kifejtette, hogy különösen Debrecen szempontjából ez egészen komoly dolog, mert igy legalább Debrecenben megláthatja a közönség a szegedi társulatot.

Miszti: — Nagyon okos dolog lesz ez.

A tanács egyhangulag elfogadta az előterjesztést, — mely után **Vásáry István** polgármester nevetve, tréfásan megkérdezte Csürostől:

— Nem humbug ez?

Dr Csürös Ferenc helyett **Zöld József** főjegyző adta meg a választ:

— Hun búg, hun nem búg.

A közbeszólást zajos derültség fogadta, de többet nem mert egyet len tanácstag sem bozzászólni az ügyhöz.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÜSOR:

Péntek, bérletszünetben, bemutató előadás: **Tüzek az éjszakában.** Ünnepi diszelőadás.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Ma, pénteken este, ünepi diszelőadás keretében indul Debrecenben hodító utjára Földes Imre nagyhatásu remekmüve:

Tüzek az éjszakában

A mai előadásra a jegyek nagyrésze elővételben elkelt. Ajánlatos tehát, hogy a müsorra tüzött sorozatos előadások valamelyikére jó előre váltsa meg helyét mindenki, aki gyönyörködni óhajt e költői alkotás pazar előadásában. Kardoss Géza fővárosi nivóju rendezése egyedül is garantálja a

Tüzek az éjszakában

osztatlan nagy sikerét. Azonkivül Kardoss Géza tragikomikus szerepében olyan grandiozus müvészi teljesitményt nyujt, mely — ha lehet — felülmulja a „Tábornok"-beli ragyogó produkcióját is. Már a próbákon megrikatta az összes szereplőket igazi mély emberábrázolásával, a magyar szinházi sugó rendkivül érdekes figurájában. Hatalmas sikernek néz elébe Kardoss Géza mesteri szinjátszó müvészete a

Tüzek az éjszakában

cimü dráma-ujdonságban. Ha hozzá vesszük, hogy a legkisebb szerepek is magánszereplők kezeiben vanak, a vezetőszerepeket pedig Halási Mariska, Csapó Mária, Thuróczy, Lázár Tihamér, Unger (magyar szinészek személyesitői), valamint László Gyula (az ellenséges tábornok), Szigeti Jenő (a rendőrfőnök), Tamás Benő (a tüzoltó), Misoga (a szerkesztő), Sugár Jenő ellenséges hadnagy), végül Fábián János (ellenséges hadbiró) játszák, — előre látható, hogy a várt siker nem fog elmaradni. Földes Imre pompás darabja, mely Budapesten 160 előadást ért meg rövid idő alatt, a megszállt területeken müködő, kulturmunkát végző magyar szinészek szomoru sorsát festi le, éles irói megfigyelésekkel, avatott tollal. Bizonyos, hogy a „Hivatalnok urak", „Kuruzsló", „Császár katonái" stb. hires darabok szerzője Debrecenben is döntő sikert arat majd érdekes témáju, izgalmas levegőjü, irredenta darabjával. Jegyek a **Tüzek az éjszakában** sorozatos előadásaira jó előre váltandók, mivel a szokatlanul élénk jegykereslet bizonyitja, hogy e remek darab méltán sorakozik majd a többi kasszadarabok közé.

Horváth Nusi, a debreceniek régi, nagyszerü primadonnája, vasárnap délután ujból fellép a

Tul a Nagy Krivánon

mérsékelt áru előadásán. Jegyváltás.

MOZGOSZINHAZAK MÜSORA:

Apolló:

Péntektől vasárnapig.
Március 15., 16. és 17.
Világattrakció!
KELET TITKAI
Kelet izgalmas drámája 11 felvonásban.
Főszereplők: Marcella Albani, Anges Reterson, Nikolaus Kollin, Petrovich Szvetiszláv és Dita Parlo.
A „Casanova" rendezőjének, Alexander Wolkoffnak mestermüve.

Vigszinház:

Péntektől vasárnapig.
Március 15., 16. és 17.
A párisi Cineromans Film De France alkotása és Zola Emil világhirü regényének teljesen uj feldolgozásu filme:
A PÉNZ
Társadalmi dráma 14 felvonásban. Főszereplők: Alfred Abel, Alcover, Brigitte Helm és Marie Glory.
Figyelmeztetés! A teljes müsort betöltő hatalmas film előadásai pontosan 6 órakor kezdődnek.

Uránia:

Szombat és vasárnap.
Március 16. és 17.
Fred Thomson és Silver King szereplésével:
THOMSON HATTYUDALA
Egy bátor ember és egy okos ló története 6 felvonásban.
Megelőzi:
ÁLARC
(Az uj sheriff)
Érdekfeszitő kaland 6 felvonásban.
Főszerepben: Ranger, az okos kutya.

Meteorban március 15-én, pénteken: **„Napoleon".** Világfilm 14 felvonásban. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Meteorban szombaton: **„A zsarnok".** Nagy kalózdráma 7 felvonásban Ramon Novarroval és — **„A vágyak oltára"** 8 felvonásban Mae-Murrayval. Előadások 7 és 9 órakor.

Butorok
jótállással
részletfizetésre is
Debreceni Faipar és Fa orgalmi R. T.
Király-u. 4. (Pontos cimre ügye jünk)

Mindent
nem tehetünk a kirakatba, de az alábbikban közöljük rendkivül olcsó tájékoztató áraink at:

Saját készitésü koverkó felöltő	P. 68-tól
Minden napi viselésre tartós szövet öltöny	P. 36-tól
Sötétkék kamgárn öltöny	P. 45-től
Férfi sportöltöny rövid vagy hosszu nadrággal	P. 44-től
Férfi sportnadrág	P. 31-től
14-16 éves fiuknak való öltöny	P. 32-től
8-10 éves fiuknak való ruha	P. 14-től

Cégünk csak valóságot hirdet tessék erről vétel nélkül meggyőződni! — Cégünket kérjük nem összetéveszteni!

Férfi, fiuruha

nagyáruházunk a Biha-szálló épületében van.

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha áruháza.

Szathmáry Irma versei

Régebben e lap hasábjain már hoztunk tőle néhány megható verset egy kis komentárral. Szathmáry Irma, a fiatal leánylélek őszinteségével most ujból megszólalt s néhány ujabb versét küldötte be lapunk egyik megértő munkatársához, Baja Mihály debreceni lelkészhez, hogy azokat a „Debreczen" egyik számában közreadja.

A versek alaphangja nagyon szomoru, nagyon lemondó. Nem csoda: az Auguszta-szanatóriumból jöttek a versek, ahol a fiatal leányka, ki egyik versében husz évesnek mondja magát, hosszabb idő óta tartózkodik, bizonyára nem jókedvéből.

A szanatórium szomorú, fojtott levegője és hangulata árad ezekből a bánatos-lemondó versekből, melyek igen alkalmasak arra, hogy teljes részvétünket felköltsék az irójuk iránt ki amellett, hogy még oly fiatal: érzékeny és mélyenérző poétalelket is hordoz magában.

A költő pap, aki a kibontakozó tehetségek megértője és jóakaró támogatója, gyöngéden végigsimogatta a verseket, itt-ott egy kis igazítással is ellátta s most abban a helyzetben vagyunk, hogy azokat közreadjuk és így legalább ebben a formában vigyünk egy pár virágszálat a szanatórium fiatal lakójának, akinek arcán kinyílott a „lázrózsa virága" s akinek bizonyára gyógyulást jelentenek és visznek a nyomtatott betük. Vigyenek is. A versek itt következnek.

GYERMEKKORI MULT.

Most csend legyen, a hárfám peng az éjben,
És rám átokként visszaszáll a mult.
Kisértetes, magános, bús fasorban
Halott reményem csillaga lehullt.

Itt állok most a bús temető szélén
És halkan pengeten a citerám:
Halott multamnak altató dalt zengek
S a fejják némán merednek reám.

MA HUSZ ÉVES VAGYOK.

Ma halkan suttogjon a szellő:
Ma húsz éves vagyok.
Madarak, ti is csöndesebben
Daloljatok.

Ma elhal, mint az őszi erdőn
Ajkamon a dal,
És meghal bennem, ami szép volt
És fiatal.

Kacagó kedvem, rózsás arcom
Már nem illeti bók.
És síró számra soha többé
Nem hull a csók.

Hulló rózsának hull a szirma:
Ma husz éves vagyok.
Holló levelek, csöndesebben
Zokogjatok.

VÖRÖS RÓZSA.

Kinyilott a vörös rózsám,
Illatát már szórja széjjel.
Levelét is hullatja rám,
Betakargat nyári éjjel.

Fekete éj, hulló rózsa,
Konganak már a harangok.
Nekem szólnak búcsúzóra
A siralmas, csengő hangok.

Hulló levél, rózsalevél,
Rám az alkony egyre szórja:
Köszönöm, hogy eltemettél,
Piros rózsa, fonnyadt rózsa.

HIVNAK A TEMETŐ FELŐL.

Agyamban rémült gondolat,
Mely ág gyötör, mely majd megöl
Szivem dobog sietve, lázban:
Hivnak a temető felől.

Engém a lázrózsa virág,
Futok valami rém elől.
De nem tudom már elkerülni
Hivnak a temető felől.

Március 15-i ünnepélyek Debrecenben

Az egyetemi ifjuság a Bika nagytermében, a Kossuth szobor előtt és a kollégiumi Petőfi szobor előtt tart ünnepélyt.

A debreceni egyetemi ifjuság hagyományos módon áldoz az idén is március 15 emlékének.

Az ünnepségek programja a következő:

Délelőtt 11 órakor az Arany Bika nagytermében: 1. Nemzeti Hiszekegy. Szabados Bélától. Énekli: a református kollégiumi kántus. 2. Megnyitóbeszédet mond: dr. Kriesch Lajos Turul kerületi vezér. 3. Petőfi: Talpra magyar! Szavalja: Masics Miklós bölcsészettanhallgató. 4. Ünnepi beszédet mond: Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár. 5. Ammer: „Nem, nem soha!" Énekli a református kollégiumi kántus.

Déli 12 órakor a Kossuth-szobor előtt: 1. Himnusz, előadja: a m. kir. 11. honvéd gyalogezred zenekara. 2. Petőfi: Talpra magyar! Szavalja: Besse Miklós joghallgató. 3. Kossuth Lajos szobrának megkoszoruzása a küldöttségek és az ifjuság részéről. 4. Kossuth Lajos azt üzente. Előadja: a m. kir. 11. honvédgyalogezred zenekara. Az ünnepség után ifjúsági díszfelvonulás a református nagytemplom előtt.

Délután fél 1 órakor a református kollégiumban a Petőfi-szobor előtt: 1. Petőfi: Talpra magyar! Énekli: a református kollégiumi kántus. 2. Petőfi szobrának megkoszoruzása a küldöttségek és az ifjúság által. 3. Uj március. Irta és szavalja: Olejár Mihály joghallgató. 4. Szózat. Előadja: a m. kir. 11. honvédgyalogezred zenekara.

Debrecen városi hivatalosan is részt vesz a március 15-iki ünnepségeken.

Március idusát Debrecen város vezetősége hivatalosan is meg fogja ünnepelni. A tanács tagjai résztvesznek a templomokban tartandó istentiszteleteken. A beosztás a következő:

Dr. Vásáry István polgármester, Zöld József főjegyzőhelyettes, dr. Miszti Károly főügyész és dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok a Nagytemplomban, hol reggel 8 órakor kezdődik az istentisztelet.

Dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes-főjegyző és Ary Lajos főszámvevő a róm. kath. templomban, hol reggel 9 órakor kezdődik az istentisztelet.

Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnok és dr. Balogh Sándor tb. tanácsnok a görög kath. templomban.

Dr. Balla Bertalan tanácsnok az evangélikus templomban jelennek meg az istentiszteleteken a város képviseletében.

Délután 5 óra 20 perckor az izr. templomban lesz istentisztelet. Ezen a tanács részéről dr. Vásáry István polgármester és dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok jelennek meg.

A pénteken délben az Arany Bika dísztermében tartandó ünneni nagygyülésen a tanács tagjai testületileg vesznek részt, hogy együtt ünnepeljenek a város hazafias közönségével.

Több mint ötven ünnepély lesz Debrecenben.

A mai napon több mint ötven ünnepély lesz Debrecenben egyesületek és a különböző iskolák rendezésében. Helyszüke miatt ujra nem sorolhatjuk fel az ünnepélyeket és csak azoknak az ünnepélyeknek programját közöljük, melyeket a hét folyamán még nem közöltünk:

A Homokkertben.

A Homokkerti Ref. Olvasó Egylet március 15-én este 6 órai kezdettel az egyleti helyiségben hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Himnusz. Előadja az egylet dalárdája. 2. Ünnepi megnyitó Harsányi Gusztáv ny. kuriai bíró, az egylet díszelnökétől. 3. Magyar vagyok. Szavalja Sallai Erzsike. 4. Kvartett. Bódi József, Beke Zoltán, Csukás József és Szilágyi Dezső által előadva. 5. Bánatország. Szavalja: Szabó Zs. 6. Március 15-ének méltatása. Tartja: Nagy Sándor ref. s.-lelkész. 7. Talpra magyar! Énekli a dalárda. 8. Kossuth-nóták az ifjusági zenekartól 9. Üzenet Erdélyből. Szavalja Végó József. 10. Uj talpra magyar! Szavalja Szabó Juliska. 11. Hazafias dalok. Hegedüszóló Bódi Józseftól. 12. A rab. Szavalja: Soltai Erzsike. 13. Kemény szél fuj. Szavalja Rácz Erzsike. 14 Szózat. Énekli a dalárda. Belépődij nincs.

A róm. kath. főgimnáziumban.

a Debreceni Kegyesrendi Róm. Kath. Calasanzi Szent József Reálgimnázium „Révai" Önképzőkörének március hó 15-én délután 5 órai kezdettel rendezi hazafias ünnepélyét. Műsor: 1. Hevesi—Wolkóber: Magyarok Istene. Énekli a reálgimn. énekkara. 2. Gyula diák: Éjféli lázak. Szavalja Majoros Richárd VII. o. t. 3. Brahms: Magyar tánc. (Bártfai emlék.) Hegedün játssza Kiss Béla VII. o. t.; zangorán kíséri Berényi Béla VIII. o. t. 4. Petőfi Sándor; Nemzeti dal. Szavalja Halász Miklós Ib. o. t. 5. Szent-Gály Gy.: Patronánk ne hagyj el! Énekli a reálgimn. énekkara. 6 Farkas Imre—Alföldy László: Cinka Panna. Melodráma. Előadja Neubauer Pál VII. o. t.; zongorán kíséri Demeter Imre VIII. o. t.; hegedün kíséri Kiss B VII. o. t. 7. Rákóczi-induló Előadja a reálgimn. zenekara. 8. Ünnepi beszéd. Mondja dr. Gyurácz Ferenc, az önképzőkör vezető tanára. Szünet. 9. Színdarab, Herczeg Ferenc: A költő és a halál. Szereplő Személyek: A költő: Neubauer Pál VII. o. t. A százados: Schlegel Ferenc VIII. o. t. A gazda: Majoros Richárd VII. o. t. A falusi leány: Majoros VIII. o. t. A konziliarius: Csiky Mészáros István VII. o. t. A báróné: Ganofszky VII. o. t.

Az Ujvárosi-úti Olvasókörben.

Az Ujvárosi-uti Olvasókörben a március 15-iki nemzeti ünnepet a következő műsor keretében ünnepli meg.

1. Elnöki megnyito. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: Filep Endre igazgató-tanító. 3. Talpra magyar! Szavalja: Szücs Endre hittan-hallgató. 4. Március 15-ike. Szavalja: Debreceni Mariska. 5. Magyar énekszámok. Előadja: Kun Sándor. 6. Magyarország töviskoszorus térképe előtt. Szavalja: Rózsa Mariska. 6a. Magyar ének 1919-ban. Szavalja: Lévay Pál hitt. hallgató. 7. Honfi dal. Szavalja: Tóth Bandika. 8. Trianoni határkövek. Szavalja: Pintér Ilus. 9. Mit példáz a magyar zászló Előadja: Tóth Manci. 10. Angyal szállott le az égből. Énekli Szabó Ilona. 11. Kossuth-nóta. Énekli a közönség.

A debreceni Keresztyén Ifjusági Egyesület

este fél 7 órai kezdettel tartja Csapó u. 26 szám alatti új otthonában ünnepélyét, melynek műsora a következő: 1. Ének. 2. Kozma Andor: A táltos álma. Szavalja Buchwald Béla tehológus. 3. Ünnepi beszédet mond dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanár. 4. Ábrányi Emil: Van a szegénynek is hazája. Szavalja Szüts Endre Béla tehológus. 5. Nagy J.: Rákóczi-induló. Zongorán játssza Dávid Margitka urleány. 6. Himnusz. Énekli a közönség.

Tanácsadó, védő, pártoló, választmányi, befrt tagjait ezúton hívja meg az egyesület.

A Kereskedelmi Alkalmazottak

Ma este 7 órakor tartja a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a Kereskedő Társulat dísztermében március 15-iki hazafias ünnepélyét. Az ünnepély műsora a következő: 1. Himnusz. Énekli a Kereskedő Ifjak Dalköre. 2. Emlékbeszédet mond Fuchs Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár. 3. Talpra magyar! Énekli a Kereskedő Ifjak Dalköre. 4. Magyar dalokat énekel zongorakísérettel Major Lajos. 6. a) Élj őseink hazája; b) Csata előtt. Énekli a Kereskedő Ifjak Dalköre vegyeskara. 6. Hazafias költeményt szaval Kesztenbaum Margit. 7. Magyar hiszekegy. Énekli zongorakísérettel Kovács Bella. 8. Szózat. Énekli a Kereskedő Ifjak Dalköre. A dalárdát Pálffy Lajos karnagy vezényli. Az ünnepély után társas összejövetelt tartunk az egyesület helyiségében, Péterfia-utca 52. szám. Az ünnepségen mindenkit szivesen lát az egyesület vezetősége. Belépődij nincs.

A debreceni izraelita polgári leányiskola önképzőköre

f. hó 15-én, délelőtt 12 órakor hazafias ünnepélyt tart a következő műsorral: 1. Himnusz. Előadja az énekkar. 2. Elnöki megnyitó. Tartja Miklós Ágnes IV B. o. tan. 3. Hiszekegy. Szavalja: Weissenberg Magda IV. B. o. tan. 4. Zongoraszám. Előadja: Weiszkron Olga III. o. tan. 5. Ünnepi beszéd. Irta és felolvassa Vámos Kató IV. B. o. tan. 6. Az én térképem. Hangay Sándortól. Szavalja Teichmann E. II. o. tan. 7. Cinka Panna, Farkas Imrétől. szavalja Billitzer Sára IV. A. o. tan. 8. Zongoraszám. Előadja Goldstein Kató III. o. tan. 9. Eredj, ha tudsz. Irta Végváry. Szavalja Weintraub Rózsa II. o. tan. 10. Adjon az Isten a magyarnak. Előadja az énekkar.

Az „István" malmi munkás kör.

f. hó 15-én, délután 5 órakor saját helyiségében, Hétmalom-u. 7. szám alatt hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral. 1. Nemzeti hiszekegy. Előadja a dalárda. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Szappanos S. elnök. 3. Talpra magyar! Előadja Gombos Ferenc. 4. Bus magyarok. Előadja a dalárda. 4. Vén cigány. Melodráma. Előadja Pongor József. 6. „Nem, nem, soha!" Előadja a dalárda. 7. Hitvallás. Előadja Gombos Ferenc. 8. Magyar végrendelet. Előadja László Jenő. 9. Himnusz. Előadja a dalárda. Belépődij nincs. Minden érdeklődőt szivesen lát a rendezőség.

Akar Ön szép kenyeret
kalácsot, rétest, tortát és tésztát?
Ugy vásároljon Galambos-féle
törökszentmiklósi liszteket
a **Deutsch-féle** fűszerüzletekben.
Alapittatott 1864. évben. Telefon 2-78, 2-79, 6-62.

— **A Debreceni Hétfői Ujságot házhoz kézbesitik.**

A NAP HIREI

Miyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti március 14-én:

Az Európa északkeleti részét borító mély és intenziv depresszió, amelyről tegnap este még ugy látszott, hogy felénk is ki fogje terjeszteni hatását, a váratlanul előre tört nyugati nagy légnyomásnak adta át helyét, s időjárásunk változatlanul derült és száraz maradt.

Az éjszaka a hőmérséklet mindössze 2.9 C-vel süllyedt a nulla alá, s nappal pedig az emelkedés tovább folytatódott egészen 7.7 C-ig. Megjegyezzük, hogy ilyen magas hőmérséklet december 13-ika óta nem volt.

Egyelőre továbbra is száraz, legföljebb kissé felhős idő várható, további hőemelkedéssel. Éjjel még 1—2 C-es fagy várható.

Milodin poudert a fiatal nők is örömmel használják, nem feltünő, 1 doboz 80 fillér. **80**

— **Lapunk legközelebbi száma, vasárnap reggel jelenik meg, miután március hó 15-iki nemzeti ünnep miatt lapok a következő nap nem jelenhetnek meg.**

— **Doktorrávatás.** A Tisza István Egyetemen szombaton délben 12 órakor avatják Gandy László a hittudományok doktorává.

— **Március 20-án nyilik meg a debreceni Műpártoló Egyesület tavaszi tárlata.** Toroczkai Oswald debreceni festőművész, a Műpártoló Egyesület nevében beadványt nyujtott be a városi tanácshoz s a közgyülési terem átengedését kérte, március hó 20-tól, április hó 4-ig. Ekkor lenne ugyanis a debreceni Műpártoló Egyesület tavaszi tárlata. A tanács a szokásos feltételek mellett teljesitette a kérést.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban P"küdé szombatján:** Pénteken este öt óra 20 perckor, hitszónoklattal egybekötött istentisztelet. Szombaton reggel hét óra 15 perckor, délelőtt tiz óra 30 perckor, délután négy óra és este hat óra 20 perckor. — A Kápolnás uccai templomban pénteken este öt óra 35 perckor és reggel hét óra 30 perckor. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed hét és este hat órakor. Az elnökség.

— **Március 15-iki ünnepség a debreceni izraelita hitközségben.** 1. Reggel fél 9 órakor a polgári leányiskolában. 2. Délelőtt fél 10 órakor a zsidó reálgimnázium a hitközség tanácstermében tartja ifjusági ünnepélyét. 3. Délelőtt fél 11 órakor az elemi népiskola nagytermében, iskolai ünnepély. 4. Délután öt óra huszperckor a Deák Ferenc uccai nagytemplomban istentisztelet hitszónoklattal. Az elnökség.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesülete értesiti tagjait és k. vendégeit, hogy a szombat esti összejövetelt ez alkalommal is megtartja. Vigalmibizottság.**

Április negyedikén tárgyalja a debreceni törvényszék a Jókai-utcai gyilkosság ügyét

Az utóbbi években a Péterfia-utcai gyilkosság mellett a Jókai-utcai gyilkosság volt Debrecennek legnagyobb bünügyi szenzációja. Sokáig ugy látszott, hogy egyik büntény elkövetője sem kerül kézre, mig végre egy csodálatos eset nyomra vezette a rendőrséget. Emlékezetes még, hogy a nyomozás idején Debrecenben tartózkodott **Gold hipnotizőr**, — aki szeanszot rendezett és

ezen a médium pontos leirását adta a gyilkosságnak. A tett elkövetőjéül a médium a Jókai-utcán lakó Tóth Lenkét jelölte meg.

Ezzel Tóth Lenkére irányult a nyomozó hatóságok figyelme. — Kétségtelen, hogy a leányt már előbb is kihallgatta a rendőrség, azonban akkor ugy ahogy tisztázta magát. A szeánsz azonban ismételten és most már nyomatékosan Tóth Lenkére terelte a gyanut és mivel akkor már nem tartózkodott Debrecenben,

a hatóság elfogató parancsot adott ki ellene.

El is fogták és Debrecenbe szállitották.

Hosszu hetekig tartott Tóth Lenke vizsgálóbirói kihallgatása.

A leány állandóan tagadott és megmaradt első vallomása mellett, miszerint neki semmi része sincs a büntény elkövetésében.

Ennek ellenére igen sok terhelő adat merült fel ellene és ez alapon a vizsgálóbiró vizsgálati fogságba helyezte. A napokban elkészült ellene a vádirat is

az ügyészség szándékos ember ölés büntette cimén emelt ellene vádat.

A nagyszabásu bünügyet már tárgyalásra is tüzte ki a debreceni törvényszék Rézler-tanácsa.

Április 4-én lesz a tárgyalás, amely bizonyára bővelkedni fog a szenzációkban.

A főtárgyalás iránt már most páratlan érdeklődés nyilvánul meg, ugy hogy a tanácselnök döntése szerint a Jókai-utcai gyilkosság ügyét a biróság a nagy esküdtszéki teremben fogja tárgyalni.

— **Március hó 15-én az Egyetemi Könyvtár az egész napon át zárva van.**

x **Saját érdekében kisérje figyelemmel az „Anny" kalapszalon szenzációsan olcsó kirakati árait.**

Milodin arckenőcs már **50** fillérért is mindenütt beszerezhető.

— **Dr. Probstner Arthur és dr. Verzár Gyula egyetemi tanárok előadása, a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon, vetitett képekkel.** Szombaton, 16-án, délután 5 órakor a Kollégium dísztermében dr. Probstner Arthur, egyetemi magántanár, a nőgyógyászati és szülészeti klinika adjunktusa fejezi be „Fejezetek a fejlődéstan köréből" cimü előadását. Ennek harmadik, utolsó órájában rajzok bemutatásával és vetitett képek kiséretében a magzat fejlődésével és táplálkozásával fog foglalkozni. Probstner tanár előadásait e harmadik órájában már be is fejezi. Ezekben az egyén keletkezésének a problémáit tárgyalta, igen élvezetes, modorban. Nagy és biztos tudományával, de egyszersmind szerencsés tapintatával kitünően összeegyeztette a tudomány és a népszerüsitő előadások nem egyszer heterogén szempontjait. Bravuros előadói technikával vitte át hallgatóit a kényesebb természetü problémákon és mindenütt hatásosan rámutatott arra a csodálatos változatosságra, amely a természet nagy, titkos munkájában megnyilvánul az uj egyének létrehozásában is. Probstner tanár előadásának ezt a harmadik óráját is bizonyára nagy közönség hallgatja meg. Utána délután 6 órakor a Kollégium dísztermében dr. Verzár Gyula egyetemi tanár és az egyetem füll, orr, gégeosztályának vezetője tartja meg „A hallás élettana" cimü előadássorozatának második óráját. Ezt ábrák bemutatásával is illusztrálja. Dr. Verzár Gyula professzor ebben az órájában tér át előadása tárgyának arra a részére, amely a müvelt nagyközönséget közelebbről érdekli, t. i. annak a nagy jelentőségnek a fejtegetésére, amelyet betölt a hallás bonyolult és komplikált szellemi életünkben mind a beszéd megértésében, de legfőképpen a zenei hangok felfogásában A kérdés ez utóbbi része bizonyára nagy érdeklődést kelt városunk müvelt köreiben, akik örömmel ragadják meg az alkalmat arra, hogy idevonatkozó ismereteiket kiszélesbitsék és tudásukat elmélyitsék.

z Tavaszi ruha és kabát ujdonságaink megérkeztek. Halmágyi Sámuel utóda.

Milodin **50** arckenőcstől csoda szép lesz az arcbőre. 1 tégely 50 fill. 1 P. és 1.50 P.

x **Fotoszenzáció!** 1. tucat elsőrendü magasérzékenységü színérzékeny 9x12-es fényképlemez 2 pengő, ugyancsak 6 és feles x 9-ben 1 pengő 30 fill. Springer papir és fotoszaküzletében. Szép másolatokat „Ridax" gázfénypapirok adják.

x **Balázs Árpád magyar nótaestélye** az Arany Bika dísztermében, folyó hó 16-án, szombaton este 8 órakor. — Jegyek korlátolt számban még kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében, Telefon szám 6-12.

— **A Kereskedő Ifjak Egyesülete,** (Péterfia ucca 25. szám), keres egy 4—5 szobából álló, a központban levő helyiséget, ahol kultúrális céljait intenziveben fejlesztheti. Az egyesület jelenlegi (szükség) helyiségei a mai követelményeknek nem megfelelők. Ha netán volna valahol ilyen célokra alkalmas modernebb helyiség, kérjük azt Hornung János ügyvezető elnök, (Kontsek Kornél cég) bejelenteni szíveskedjenek. A helyiség május hó 1-re kell.

Fej- váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, csípőszaggatásnál és zsábánál a természetes „Ferenc József" keserüvíz rendkivül hasznos háziszer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztitja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanusítják, hogy a valódi **Ferenc József** víz gyors és biztos hatású, kitünő gyomor- és béltisztitó szer. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **Zulukafferek és indiánusok között az Üdvhadseregben.** Ha valahol túlsúlyban van az egzotikum, ugy az Üdvhadsereg munkája bővelkedik ebben. Több mint egy éve dolgozik itt Debrecenben ez a furcsa szervezet és még mindig sokan vannak, akik nem tudnak mit kezdeni vele. Nem könnyü tisztába jönni ezzel a szervezettel, melynek katonái a furcsa egyenruha alatt meleg, érző szivet hordanak. Mikor a terembe léptünk éppen egy üdvéneket énekeltek, nagy lelkesedéssel. Egy őszhaju, fiatalos arcu parancsnok magyarázta a képeket, egészséges humorral. A szervezet történetének első napjait ecsetelte. A népjóléti munka bevezetésére a Themze hidak alatt meghuzódó férfiak tömege indította a tábornokot, aki meleg leves kiosztásával éjszakáról-éjszakára felkereste ezeket a szerencsétleneket és a fiának meghagyta, hogy a föld alól is, de keressen otthont ezek számára. Amikor köztudomásu lett a tábornok emberszeretete, egymásután helyezték az ajtaja elé a csecsemőket, kénytelen volt otthonról gondoskodni ezek számára is. A párisi nyomortanyák, az amerikai felhőkarcolók, indiánusok és az indiai betörőtörzsek megszeliditése képezik az egyes fejezeteket. Hatalmas épülettömbök, — központi székházak, — színes csoportfelvételek és a távoli világrészek szokásai, plasztikusan rajzolódnak ki. Nagyon sok felvétel csak a sereg szempontjából érdekel figyelmet, sajátságos bepilantást nyújt azért mégis sok kultúrális szemszögből nézve. A négerek egész különös figyelmet keltenek. Iskolák és modern fejlődés vivmányainak a segitségével hallomás szerint az eredmény minden várakozást felülmúlt. Németországi otthonok, szegénységet keztetések gulyásgyukkal, karácsonykor 2.500-an egy nagy teremben, olasz cserkészcsapatok, norvég mentőhajó, jamaikai énekesek, egzotikus japán és kínai felvételek, bélpoklos telepek és szemklinikák Jáva szigetéről, cselebeszi volt emberevők keresztyéneknek nevelt gyermekei igen pucér öltözékben, (hja ott nincs 30 fokos hideg) sok derültséget keltenek. A magyar munka terén figyelmet érdemel a két férfi otthon, ingyen ételkiosztások és a tiszti zenekar. — Mielőtt elhagynánk a termet, a parancsnok felkér mindenkit, hogy, miután most jobban megértik a munkát, támogassák is azt pénzzel és tettel.

Milodin szappan janolinos bőrfinomitó már **50** fillérért is beszerezhető

x **Szepessy Ferenc** táncintézetében e hó 16-án, szombaton este 7 órakor tisztviselők részére uj tánctanfolyamot vesz kezdetét, Dégenfeld-tér 2. szám.

Gyászrovat

Özv. Brunner Edéné meghalt.

Városunkban széles körben ismert és tisztelt úrasszony: özv. Brunner Edéné, március 14-én reggel meghalt. Férjének családja egyike volt a 18-ik század közepén betelepült, szászországi eredetü, róm. kath. családoknak, melyeknek tagjai debreceni polgárokká válván, városi tisztségeket is viseltek és a mult században, mint földbirtokos család, a szintén rokon Rickl családdal a városi közéletben is jelentős szerepet vittek. Az elhunyt urinő Soborsinban (Arad megye) született, édesatyja Polonyi Gottfried, huszárszázados volt. Városunk társadalmában mindig jelentős szerepet vitt, több társadalmi egyesületnek tagja, a „Debreceni Jótékony Nőegylet"-nek választmányi tagja volt. Az irodalom, a zene iránt is érdeklődött s még idősebb korában is több külföldi utazást tett; 70 éves korában hajóval Olaszországba utazott, Palermot, Nápolyt, Rómát is megjárta. Idősebb korában vejénél dr. Márton Kálmán ügyvédnél lakott; szellemi frissességét és kedélyét még az utóbbi években is megőrizte. **Pár év előtt, 85 éves korában, még a zongorán magyar dalokat játszott; halála előtt 2 nappal még az újságot is elolvasta és rádiót is hallgatott.** Idősebb leányával, ki Kassáról 13-án este érkezett meg, vejeivel, unokáival halála előtti nap este, súlyos betegsége daczára elbeszélgetett s régebbi dolgokra is bámulatos emlékezőtehetséggel emlékezett. Tizennegyedikén hajnalban eszméletét elvesztette s reggel 7 órakor meghalt. Az elhunytban Pest Oszkár vezérigazgató Kassáról anyósát, dr. Tamássy Géza városi tiszti orvos és Tamássy László szerkesztő nagyanyjukat gyászolják. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Mélyen szomorodott szivvel jelentjük, hogy a legdrágább és legjobb édesanya, nagyanya és dédanya, a forrón szeretett özv. Brunner Edéné Polónyi Malvin, áldásos életének 90-ik, özvegységének 46-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, nemes lelkét ma reggel 7 órakor visszaadta Teremtőjének. Porhüvelyét szombaton, 1929 márczius 16-án délután 4 órakor, a Szt. Anna utcza 14. számu házánál kezdődő róm. kath. szertartás után fogjuk a Szent Anna utczai sirkertbe örök nyugalomra kisérni. Az engeszteló szentmiseáldozatot pedig folyó hó 18-án, reggel fél 8 órakor fogjuk a Szent Anna utczai templomban az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre a megboldogultnak és magunknak barátait és rokonait bánatos, de a változhatatlanban megnyugodott szivvel meghivjuk. Debrecen, 1929 március hó 14-én. Az örök világosság fényeskedjék neki. Nyugodjék békében! Gyermekei: Róza férjével Fest Oszkárral; Malvin férjével dr. Márton Kálmánnal. Unokái: dr. Tamássy Géza nejével Batáry Bertával; Tamássy Róza férjével Vigh Bertalannal; Tamássy Anna férjével Simonffy Miklóssal; Tamássy Béla; Tamássy Zoltán; Tamássy László; Márton Ella férjével dr. Des Combes Emillel; Márton Adél férjével ifj. Márton Sándorral; Márton Malvin. Dédunokái: Tamássy Jenőke, Vigh Béluska, Vigh Marianna, ifj. Simonffy Miklós, Simonffy Emilke, Des Combes Nóri, Des Combes Ella, Márton Miklós, Márton Pali. — A temetést Gebauer tem. váll. rendezi.

Hornung Antal, nyug. m. kir. honvéd főszámvivő, áldásos élete 63-ik, boldog házasságának 34-ik évében, hosszas, sulyos szenvedés után, folyó hó 13-án délután 4 órakor elhunyt. Temetése március 15-én délután 3 órakor lesz, a helybeli honvéd közrendészeti kórházból, a r. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. vállalat rendezi.

Tóth István 73 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 3 órakor lesz. Homok kert, Óvoda utca 12. számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. váll. rendezi.

Király Gyuláné szül. Barna Juliánna 42 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 3 órakor lesz, a Toleki uteya 76. számu háztól, a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Tsa tem. váll. rendezi.

Farkas István 25 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 4 órakor lesz, a Szent Anna u. temető kápolnájától, a gör. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. vállalat rendezi.

Tudok János 53 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Csige István 60 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor lesz, a Hatvan utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Szathmári Magduska 11 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 3 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Szt. Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonaink, jó ismerőseink, barátaink, különösen autós szaktársaink, akik felejthetetlen fiunk és testvérünk temetésén aktiv is közreműködni, megjelenni és részvétkifejezésükkel felkeresni szivesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. Barna János és családja, Vörösmarthy utca 7.

A debreceni törvényszék elrendelte Tőkés Vince elmeállapotának megvizsgálását

Az immár egy hónap óta tartó Tőkés-ügy tárgyalásának ujabb szenzációja van. **A törvényszék ugyanis elrendelte Tőkés Vince elmeállapotának megvizsgálását.** A biróság ezen végzésének előzményei a következők:

Még kedden történt, hogy dr **Aczél Jenő** ügyvéd, Tőkés Vince védője beadványt nyujtott be az ügyet tárgyaló Serly-tanácshoz, a melyben kéri Tőkés Vince elmeállapotának a megvizsgálását. — A védő hivatkozik arra, hogy

az utóbbi napokban különös elváltozást tapasztalt Tőkés modorán, állandó sápadtsága és szokatlan modora arra engednek következtetni, hogy a volt főjegyző elmebeli képességeiben valami zavar állott be.

Támogatja ezt a feltevést az a körülmény, hogy Tőkés családjában több elmebetegség fordult elő és éppen ezért a védő saját lelkiismerete megnyugtatása végett kéri Tőkés elmeállapotának a megvizsgálását.

A Serly-tanács szerdán délelőtt összeült és meghozta határozatát, amelynek értelmében

a törvényszék a védő kérelmének helyt adott és elrendelte Tőkés Vince elmeállapotának a megvizsgálását.

A vizsgálatot dr Benedek László egyetemi tanár és dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértők fogják lefolytatni és vizsgálatuk eredményéről a jövő hét keddjén tesznek majd jelentést. — A vizsgálat eredményét jogász körökben érthető érdeklődéssel várják.

A tegnapi főtárgyaláson egyébként a törvényszék még kihallgatta az OFB.-vel kapcsolatban történt sikkasztásokra vonatkozólag még ki nem hallgatott néhány tanut. Ezek is valamennyien terhelően vallottak. Ezekkel a tanukihallgatásokkal a második vád iratra vonatkozó bizonyitási eljárás is befejezést nyert.

Ezután dr Eöry Kálmán kir. ügyész bejelentette, hogy miután a bizonyitás több irányban nem sikerült.

Tőkéssel és Parentézyvel szemben körülbelül 30 vádpontot, Fenével szemben pedig, kettő kivételével, elejt.

Ezekben az ügyekben a törvényszék a további eljárást **a három vádlottal szemben meg is szüntette.**

A biróság kedden folytatja a Tőkés-ügy tárgyalását.

— **Dr. Ornstein Lajos előadása a Magántisztviselők Egyesületében.** — A debreceni magántisztviselők szemináriumi előadásaik során már kiterjeszkedtek a modern orvosi és lélektani kutatások népszerüsitésére s legközelebb ismét dr. Ornstein Lajos lesz a szeminárium vasárnapi előadója s éppen a pártválasztás pszichológiájáról fog érdekes adatokat ismertetni, arról a témáról tehát, amely egyrészt minden kulturember érdeklődésére tarthat számot, másrészt pedig nagy feltünést keltett idevágó gondolatainak rendszerbefüzésével a budapesti tudományos körök előtt is. Vasárnap, március 17-én délután fél 6 órakor lesz a nagyértékü előadás, amelyre a magántisztviselőtagokon kivül szivesen lát a vezetőség érdeklődő vendégeket is, idejében jöjjenek azonban, mert a szük befogadóképességü előadóterem csak mérsékelt számú közönség elhelyezésére alkalmas. Belépődij ezúttal sines. Ruhatár használata kötelező.

x **Prescott Sámuel tudós,** a bostoni technológiai intézet tanára, 40.000 dollárt felemésztő és 3 éven át folytatott kisérletezés után arra a végleges meggyőződésre jutott, hogy a kávé egészséges. Meinl Gyula rt.

— **Timár Ila adománya a jótékonyakcióinkra.** Már szinte hónapok óta folyik a Debreczen jótékony akciója, melynek eredménye egyike volt a legsikeresebb vállalkozásoknak. Debrecen társadalma valláskülönbség nélkül meg mozdult, hogy a reászoruló szerencsétlen embereken segithessünk. Egész serege van már azoknak, kik a kezdeményezésünk alapján jutottak hozzá a nyomoruk enyhitéséhez. Tegnap hozta el, illetve küldte el Timár Ila, a Csokonai Színház népszerü primadonnája a maga adományát azzal a kéréssel, hogy juttassuk el a leginkább rászoruló helyre. Húsz pengőt adományozott erre a nemes célra T. Timár Ila, amit ezennel nyugtázunk a szerencsétlenek nevében is, kiknek köszönete és hálája szál most a népszerü és jószivü primadonna felé. — Itt említjük meg, hogy Csapó Antal, Simonffy-utca 26. szám alatti lakos 5 pengőt kapott nyomorenyhitőakciónk során.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Oláh Péter—Marinka Margit. Boros László—Petkó Mária. Fehér Imre—Dobozi Eszter.

— **Az épitési szabályrendelet körül.** A Kereskedelmi és Iparkamarához még tavaly átküldték a várostól az épitési szabályrendeletet, vélemény nyilvánitás végett. Ez az akta azóta is odaát fekszik, bár már sokszor megsürgették. A kamara nem is válaszolt a sürgetésekre. A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy utoljára át ir a kamarához és közli, ha nem küldi vissza a szabályrendeletet, akkor a legközelebbi közgyülésen az ö megkérdezése nélkül letárgyalják az ügyet.

— **A város nem bontatja le a DTE nagyerdei pályáját.** Néhány hónappal ezelőtt a Debreceni Torna Egylet beadványt intézett a városi tanácshoz, a melyben kérte a várost, hogy bontassa le a nagyeredei pálya tribünjét, mert életveszélyes és hasznavehetetlen. A tanács annakidején érdemben nem foglalkozott az üggyel, hanem kiadta az aktákat a kulturügyosztálynak annak megállapitására, hogy tulajdonképpen jogilag milyen a viszony a város és a DTE között. A csütörtöki tanácsülésen dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok bejelentette, hogy átvizsgálta az aktákat s ezekből megállapitotta, hogy a városnak csak a pályához van joga, a nagyerdei tribünt azonban a DTE épitette s igy ez az egylet tulajdonát képezi. A tanácsnak tehát nincs is joga arra, hogy a tribünt lebontassa. Ezek után a tanács értesiti a DTE vezetőségét, hogy a tribün lebontása teljesen a klub belügye s igy abba a város bele nem szól.

— **A városo segélyezi a jó előmenetelü tanulókat.** Debrecen sz. kir. város Népjóléti Bizottsága ezuton is közli a helybeli főiskolák (Tudományegyetem, Gazdasági Akadémia) és középiskolák kötelékébe tartozó tanulóifjusággal, *hogy Debrecen sz. kir. város az 1928—29. tanév most folyó második felében is segélyben kivánja részesiteni a vagyontalan és kiváló előmenetelü főiskolai hallgatókat és középiskolai tanulókat.* A segély iránti kérelmeket Debrecen sz. kir. város tanácsához cimezve, iskolai és szegénységi bizonyitvánnyal felszerelten, egyetemi hallgatók a Diákjóléti Bizottsághoz, gazdasági akadémiai hallgatók és középiskolai tanulók pedig az illetékes igazgatóságukhoz adják be folyó hó 25-ig. Felkéri egyben a bizottság az illetékes hatóságokat, hogy a szabályszerüen felszerelve beérkezett kérelmeket vonatkozó javaslataikkal együtt folyó hó 29-ig terjesszék be a városi közmüvelődési ügyosztály cimén (Városháza) dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok, bizottsági elnökhöz.

— **Háziestély a csapókerti Olvasókörben.** A csapókerti Függetlenségi és 48-as Olvasókör vigalmi bizottsága, március hó 16-án, szombaton este 8 órai kezdettel saját helyiségében, házi teaestélyt tart. A teaestélyre belépti-dij nincs és ara ezúton hivja meg a rendezőség a körtagok hozzátartozóit és barátait. A zenét Halmi Imre közkedvelt zenekara szolgáltatja.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Berzsei János földmives, leány Zsuzsa. Kovács Gábor földmives, fiu Imre. — Bezse József cipész, leány Irén. — Kánya István földmives, fiu Gyula. Juhász János útkaparó, leány Anna. Balogh Dániel földmives, leány Róza. Harangi József szolga, fiu Imre. — Burai István gazdálkodó, l. Erzsébet. Szilágyi Antal őrvezető, l. Erzsébet. Mángu István cipészmester, fiu Zoltán. Bazsik Emil ny. százados, fiu Emil. Zakariás János földmives, leány Mária. Csige Sándor szobafestő-s. f. József. Szepesi Ferenc gazdálk. leány Julia.

— **Márciusi ünnepély a Munkásotthonban.** A debreceni munkásszakszervezetek a Munkásotthon nagytermében, márciusi ünnepélyt tartanak a következő műsorral: Poggatschnig: Szabaságdal. Énekli a vasas dalkar férfikara. 2. Tuba: Petőfi szobránál. Szavalja: Batrha József. 3. Ünnepi beszédet mond: Mónus Illés Budapestről. 4. Petőfi: A nép nevében. Szavalja: Holló Mária. 5. Szemelvények Petőfi Az apostol c. költeményéből. Elmondja: Végh Dezső. 6. Ady-dalok. Énekli Szántó Miklós. 7. Petőfi: Élet és halál. Szavalja: Váradi Alfréd. 8. Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. Szavalja: Lintner János. 9. Várnai Zseni: Ne csüggesszen. Énekli a vasas dalkar vegyeskara. Belépődíj nincs.

— **Leventék teaestélye.** Hírt adtunk már arról, hogy a leventeegyesület segédtoktatói iskolája, e hó 16-án, szombaton este 8 órai kezdettel a DTE tornacsarnokában, (Péterfia u 76 szám) teaestélylyel egybekötött táncmulatságot rendez, melynek műsorát a következőképpen állitották össze: 1. Luczay Géza a leventék számára irt saját versét a „Szebb jövőt" cimü költeményt szavalja el. 2. Forgács Katóka úrleány monológot ad elő 3. Liptai Rózsika egy költeményt szaval 4. Ábel Jancsi vigdalokat énekel. 5 Utolsó számunk egy kis műkedvelő dalárda, több darabot énekel. Ismételten felkérjük a közönséget és a leventék hozzátartozóit, tekintve, hogy kultúrátfejlesztő dologról van szó, mentől nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Belépti díj nincs. Egy tea 60 fillér.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Burai Sándor ref. 52 éves, Monostorpályi-út 96. — Juhász Piroska ref. 3 éves, Bellegelő 207. — Hornung A. rk. 63 éves, Nyulas 257. — Kiss Ida ref. 3 napos, Gögye. — Szatmáry M. rk. 10 hónapos, Pesti ucca 4. — Csige István ref. 60 éves, Suhajda ucca 5. — Farkas István gk. 24 éves, Olajütő 85. Bana János ref. 36 éves, Vörösmarty ucca 7. szám. — özv. Bézsei Györgyné ref. 68 éves, Haláp 187. szám.

— **A debreceni Székely Társaság,** holnap, március hó 16-án, szombaton délután 6 órakor az Angol Királynő zöld termében, műsoros estét rendez, amelyre a társaság igen tisztelt tagjait, családtagjaikkal együtt ezennel tisztelettel meghívja. Vendégeket is szívesen látunk. A műsor a következő: 1. Dr. Darkó Jenő egyetemi tanár elnöki megnyitója. 2. Szaval Ladányi Imre egyetemi hallgató. 3. Koncz Aurélné Dóczy intézeti igazgatónő, társelnök előadása Ady Endre költészetéről. 4. Gitár kiséret mellett énekel Reinhardt László egyetemi hallgató. Belépti díj nincs. adományokat köszönettel fogadunk. Műsor után közös vacsora, étlap szerint. Elnökség.

— **Presbyterek értekezlete a protestánsbállal és egyházkerületi választásokkal kapcsolatban.** A debreceni ref. egyház presbyterei 1929. március hó 16-án, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácstermében értekezletet tartanak. Tárgyak: Több presbyter beadványa a legutóbb Debrecenben rendezett ugynevezett protestánsbál ügyéből folyóan a jövőbeli eljárás megállapitása, valamint az egyházkerületi választásoknál észlelt jelenségek megvitatása iránt.

Nem tudták megállapitani a vonat által lefejezett ember holttestét

Megirta tegnap a Debreczen, hogy a Csapó kerti sorompó mellett, a Sámsoni ut közelében futó vasuti sineken egy borzalmasan összeroncsolt férfi-holttestet találtak, amelynek a kerekek valósággal leszelték a fejét. Megállapitást nyert, hogy az esti fél tizes, nyiregyházai vonat gázolta el a szerencsétlen, munkáskülsejü fiatalembert, aki nem lehetett több tizennyolc-tizenkilenc évesnél.

A rendőrség széleskörü nyomozást inditott a fiatalember holttestének agnoszkálása érdekében, de ez máig sem sikerült. A hullán szürke zeiganyagból készült ruha volt. Zsebeiben P. I. és Sz B. sárga, illetve piros varrt monogramu zsebkendő volt.

A szerencsétlen fiatalember középtermetü, barna haju, kékes-zöld szemü, munkás-külsejü egyén. Aki róla közelebbit tud, az jelentse a rendőrségen. A vizsgálat eddigi adatai szerint az illető öngyilkosságot követett el. Holttestét beszállitották a boncteni intézetbe s agnoszkálásig ott marad.

A rendőrség széleskörü nyomozást folytat a szerencsétlenül járt fiatalember kilétének megállapitására.

— **A DEAC atletikai szakosztálya,** március hó 15-én, este 6 órakor az egyetemi kör különtermében szakosztályi ülést tart. A tagok pontos megjelenését kérem. Intéző.

— **A debreceni gör. kath. Legényegylet,** folyó évi március hó 17-én, hazafias műsoros délután rendez, a Vigkedvü Mihály ucca 4. számú emeleti nagytermében. Kezdete délután 5 órakor. Belépődij nincs. Az ismerősöket és barátokat szeretettel hívja meg a Legényegylet.

— **Az állami reáliskola március hó 15-iki ünepélye.** Az állami Fazekas M reáliskola ifjusága, hazafias ünnepélyét, a Kossuth szobor előtt tartja. — Reggel háromnegyed 8 órakor zenekarral az ifjuság a templomba megy, tanári kar kiséretében. Onnan viszszajövet a Kossuth-szobor elé vonul s a következő műsorral rendez ünnepélyt: 1. Nemzeti Hiszekegy. Előadja a fuvós zenekar. 2. Talpra magyar! Szavalja: Papp Géza VIII. o. t. 3. Ima. Énekli az énekkar. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Leszczynszky Kornél VIII. o az önképzőkör elnöke. 5. Magyar ének 1919-ben Sajó Sándortól. Szavalja: Baukovácz Vilmos VIII. o. t. 6. Hymnus. Előadja a fúvószenekar. Ünnepély után díszelvonulás az intézeti nemzeti zászló előtt.

— **Reinitz, a tömeggyilkos, perujitásra készül.** Kolozsvárról jelentik: A többszörös gyilkosságért életfogytiglani kényszermunkára itélt szatmári kereskedőtől, Reinitz Jakabtól, a nagyenyedi fegyházból levelet kapott dr. Giurgiu János, kolozsvári ügyvéd, amelyben Reinitz arra kéri, vegye át a védelmét. A tömeggyilkos levelében többek közt azt irja, hogy 64 oldalas memorandumot dolgozott ki ártatlansága bizonyitására — olyan adatok alapján — amelyek csak a jogerős itélet után jutottak kezéhez és igy alapul szolgálhatnak a perujitásra. Reinitz 40 uj tanut jelent be levelében ártatlansága igazolására. A kolozsvári ügyvéd nyomban elutazott Nagyenyedre, hogy megbeszélje Reinitz-cal perének ujrafelvételét.

— **Kultúrdélután az Iparoskörben.** A debreceni Iparos Ifjuság Önképzőköre, folyó hó 17-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja kultúrdélutánját. Mint előadó Mezey Béla ref. lelkész „Akarat erő" cimen fog igen tanulságos előadást tartani, mind amellett az előadó egyénisége és rátermettsége, előadásának élvezetessége is biztositja. 2. Orosz István j. h. szavalata. 3 .Kovács Kató úrleány énekszáma. 4. Szabó Gyula szinművész vigjelenete. 5. Pintér Manci monológja. 6. T. Oláh Emil j. h. müdalokat énekel. 7. Dáry Ilike szavalata 8. Nyakas László tnitójelölt énekel a „János vitéz" c. daljátékból. Zongorán kiséri Szatmáry I. cimbalom művész. 9. Nagy József kuplézik.

— **A bécsi kéjgyilkos előre megásta áldozata sirját a pincében.** Bécsből jelentik: Singer Richardnak, a Weichburg uccai kéjgyilkos merénylet vádlottjának lakóházában a pincében a villamosszerelők frissen ásott mély gödröt találtak. A frissen ásott gödör elég széles ahoz, hogy egy emberi test elférjen abban. A vizsgálóbiró kihallgatta Singer Richardot, mire ő minden tagadás nélkül bevallotta, hogy a kiszemelt áldozatát el akarta ásni. — Ebből nyilvánvaló lett, hogy Singer Richard előre megfontolt szándékkal csalta lakására Mátyás Emmát, ahol már várta az áldozatot a megásott sír.

— **Orvosi műtét kés és vér nélkül.** Bécsből jelentik, hogy az Eiselsberg-klinikán tegnap sikeres kisérleteket végeztek a kés nélkül való operálás terén. Kés helyett operációs elektródot használtak. Ezeknek a műtétnek főelőnyük az, hogy vértelenek és azután sem lépnek fel vérzések. A kisérletek igen jó eredménnyel jártak.

— **Meghivó.** A nyilastelepi Népkör, saját helyiségében, folyó hó 24-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja meg rendes évi közgyülését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Költségvetés megállapitása. 5. Alapszabályok módositása. 6. Megüresedett tisztségi és választmányi tagság betöltése. 7. Esetleges inditványok. Az elnökség.

— **Fellázadtak a granicsárok Rigó Ferenc elosztott birtokán.** Nagyváradról jelentik: Évtizedek óta vissza vonultan él a biharmegyei Nyüvdfalu határában levő birtokán toronyai Rigó Ferenc, volt függetlenségi képviselő özvegye. Az ősi birtok kriptájában nyugvó Rigó Ferenc emlékét most felelevenitj egy sajnálatos esemény, amely Nyüved faluban lejátszódott Rigó özvegyének többszáz holdas birtokát majdnem teljesen kisajátitották a románok és mindössze 30 holdat hagytak meg a rajta levő tanyai épületekkel együtt. Az özvegy bérbeadta a komplekszumot, de alighogy a bérbeadás megtörtént, az épületeket a granicsárok részére elrekvirálták és minden tiltakozás ellenére hét esztendőn át megszállva tartották. Most végre hét év után a kormány elrendelte a granicsárok kitelepitését és elhelyezését a községháza udvarán levő volt iskolaépületbe. E határozatra nagy felzudulás történt a faluban és a hangulat annyira izgatottá vált, hogy a főszolgabirónak el kellett állani a határozat végrehajtásától. Később a nyüvediek közül három embert letartóztatott izgatás cimén, de ezzel csak azt érte el, hogy az egész falu nyugalma fel van zavarva anélkül, hogy a granicsárokat sikerült volna a Rigó birtokról kitelepiteni.

— **Szegény asszony szerencséje.** Zalaegerszegről jelentik: A Körmend mellett fekvő Csákány községben lakó Németh Ferencné hirét vette, hogy az egyik amerikai bankban 14.000 dolláros örökség vár reá. Az asszony édes atyja Horváth Ferenc napszámos, még 1909-ben kivándorolt Amerikába, ahol Bethelen nevü városában telepedett le. Innen többször irt és pénzt is küldött hozzátartozóinak, most azonban már hosszabb idő óta nem adott életjelt magáról. Nemrégiben több mezőgazdasági munkás jött haza Amerikából, akik hirül hozták, hogy Horváth Ferenc meghalt és elmondották, hogy 14.000 dollárról szóló takarékkönyv maradt utána, amely leánya, Németh Ferencné nevére van kiállitva Némethné most megtette a szükséges lépéseket a hagyaték megszerzésére.

Helyreigazitó nyilatkozat

Valótlan s helyt nem álló a „Debreczen" napilap 1929 március 13-án kelt VI. évfolyam 60-ik számának 11. oldalán „Egész bünszövetkezet fosztogatta a Petőfitéri Arany-Sas szállodát". „Az elbocsátott cseléd levele leplezte le a tolvajokat" fő- és alcim alatt megjelent közleménynek az a része, mellyel Jászai Ferenc portás személyével foglalkozik.

Valótlan hogy Jászai Ferenc akár Rab Ibolyával, akár Juhász Erzsébet takaritónővel, akár egy Kamarásné nevü mosónővel szövetkezve velük tolvaj bandát alkotott volna, velük bünselekmények elkövetése végett szövetkezett volna.

Valótlan hogy Jászai Ferenc tüzelőanyagokat, fát, szenet, bort és élelmiszereket, zsirt, lekvárt, vagy egyáltalában bármilyen idegen ingó dolgot ellopott volna, vagy ily lopott dolgokat átvett volna.

Valótlan hogy Jászai Ferenc portásnak a bünselkményekben bármily része lett volna s valótlan az is, hogy a bünselekmények elkövetéséről még csak tudomással is birt volna.

Nősülne

fővárosi doktorált, jóképü, magas, keresztény, egészséges, kedves, 32 éves (de ennél sokkal fiatalabb) jó családból való fiú, miniszteri titkári rangban, vezető pozicióban, igazi „férj-ideál", testi és lelki hiba nélkül. Igénye: Komoly alaptermészet mellett kellemes, egészséges kedély, muzsika és gyermekszeretet, jóság, báj, testi és lelki egészség, léhaságmentesség, talán nem is kimondott szépség, lehetőleg legalább középtermet; vagyon csak akkor, ha igényei a tizetésem és csekély vagyonom által adott kereteket meghaladná. Leveleket — lehetőleg csak hozzátartozóktól — „Csoda és valóság" jeligére, duplaboritékban e hó 31-ig kéreni a Pesti Hirlap Erzsébet körüti kiadóhivatalába. Diszkréció természetes. Csak az irjon, aki tegnap még megbotránkozott volna az irás gondolatára s aki érzi, hogy joga van szintén válogatni. Pesti lányok nem érdekelnek.

Rheuma, cruz, köszvény
ellen legjobb a régen bevált hires
Király balzsam
1 üveg 2 P 40 f
Kapható a készitő
GrószNagyFerenc
Debrecen, Aranyeegyszarvu gyógyszertárában (Szinház mellett.)

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A földmüvelésügyi miniszter megengedte a lóhussal való sertéshizlalást

A rendkivül mértékben megdrágult takarmányozási viszonyok kényszerü hatása alatt a vidéki sertéshizlalók és a hizlalással foglalkozó uradalmak most tanában sürün fordultak a földmivelésügyi minisztériumhoz azzal a kérelemmel, hogy engedje meg a levágott lovak husával való sertéshizlalást, illetve a lóhússal hizlalt sertések forgalombahozatalát. Erre a különleges engedélyre esetenként azért volt eddig szükség, mert még mindig fennáll egy 1899. évben kiadott földmivelésügyi miniszteri rendelet, amely határozottan tiltja az elcsigázott lovak husával etetett sertések közfogyasztásra való bocsátását. Bizonyos, hogy ez a régi rendelet még abból a bőséges és olcsó időkből származott, amikor igazán nem volt szükség a lóhússal való sertéshizlalásra, mert erre a célra elegendő kukorica árpa, korpa és egyéb takarmány állott rendelkezésre és az elhullott lovak husával való sertésetetést csak a kóborló cigányok gyakorolták. Az akkor földmivelésügyi miniszter tehát ezek ellen akarta megvédeni a közfogyasztást, a mikor 1899-ben kiadta a fentemlitett nevezetes rendeletét.

Mayer János földmivelésügyi miniszter a hozzá mindgyakrabban érkező kérelmekre most egy összefoglaló körrendeletben adja meg a választ, kimondván, hogy az elcsigázott állapotban elhullott vagy levágott lovak husának sertéshizlalási célokra való felhasználását általánosságban megengedi, ha azokon a hatósági állatorvos fertőző (ragadós) betegséget nem állapitott meg és az ilyen, egészségügyileg teljesen kifogástalannak talált lovak husával etetett sertések husa emberi fogyasztásra forgalomba hozható, ha egyébként az a husvizsgálati rendelet minden követelményének megfelel. A földmivelésügyi miniszter az erről szóló körrendeletét most miheztartás végett megküldte valamennyi törvényhatóságnak.

Egyes dunántúli és alföldi uradalmak különleges engedéllyel már a rendeletet megelőzőleg kisérletet folytattak a lóhússal való sertéshizlalással és arra az eredményre jutottak, hogy sertésre a lóhus tápláléka, különösen a zsirtermelés fokozása szempontjából igen előnyös és gazdaságos és amennyiben kellő mennyiségü ló husa áll rendelkezésre, racionálisnak is mutatkozik.

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszavidéki 77 kg-os 26.55—26.75, 78 kg-os 26.80—27.00, 79 kg-os 27.10—27.20, 80 kg-os 27.25—27.35, felsőtiszai 77 kg-os 26.35—26.55, 78 kg-os 26.60—26.80, 79 kg-os 26.90—27.00, 80 kg-os 27.00—27.10, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 26.25—26.45, 78 kg-os 26.50—26.70, 79 kg-os 26.80—26.90, 80 kg-os 26.95—27.05, pestvidéki 77 kg-os 26.30—26.50, 78 kg-os 26.55—26.75, 79 kg-os 26.85—26.95, 80 kg-os 27.00—27.10.

Rozs pestvidéki 24.20—24.40, más 24.20—24.40. Árpa Ia 26.50—26.85, közép 26.20—26.40, sörárpa felvidéki 28.00—29.00, egyéb 27.00—27.50. Kötés 29.00—29.50. Zab Ia 26.20—26.70, közép 25.90—26.15. Tengeri tiszai 30.25—30.50, egyéb 29.50—29.55. Korpa 19.25—19.50.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 26.10, 26.00, 26.07, zárlat 26.00—26.02, májusra 26.74, 26.76, 26.70, 26.74, 26.64, 26.72, 26.69, 26.63, zárlat 26.62—26.63, októberre 26.90, 26.74, 26.79, 26.77, 26.73, 26.75, zárlat 26.73—26.74.

Rozs márciusra 24.20, májusra 24.92, 24.80, 24.88, 24.80, 24.77, zárlat 24.73—24.75, októberre 24.95, 24.72, 24.79, 24.67, 24.63, zárlat 24.62—24.63.

Tengeri májusra 29.75, 29.77, 29.50, zárlat 29.38—29.40, októberre 29.50, 29.30, 29.35, 29.35, 29.10, zárlat 29.10—29.12.

Debreceni piaci árak.

A zöldségpiacon a felhozatal lassan növekszik. Az árakban kevés változás van. Az irányzat emelkedő. Árak: fejes káposzta 80—90, kelkáposzta 80—130, hagyma 16—20, cékla 25—30, sárgarépa 20—40, zöldség 60—61, kalarábé 60, torma 120—200, burgonya 10—32, zeller 70—80, foghagyma 70 vereskáposzta 80, bab 80, borsó 100 fillér kilogramja; retek 10—12 fillér darabja; galambbegy 20 fillér; spenót 40—50 fillér tányérja.

A baromfi piacon a felhozatal nagyon sok. Különösen a kappan és a pulyka volt nagyobb mennyiségü. Árak: tojás 13—15 fillér darabja; kappan 12—13, liba 20—22, tyuk 7.50—9, csirke 4—5, gyöngytyuk 5.50—6, ruca 10 pengő párja; pulyka 12—16 pengő darabja. Kilónként: liba 3—3.50, kacsa 2.80—3, tyuk 2—2.10, kappan 2.10—2.30, pulyka 2.20—2.30, pengőben.

A gyümölcspiacon sok déligyümölcs mellett kevés hazai gyümölcs volt. Árak: alma 35—2.20, dió 1.40 birs 1, aszalt szilva 1—1.20 pengő kilója.

A tej és tejtermékek piacán kevés volt a felhozatal. Az árak tartottak. Árak: tej 36—40, turó 140—120 tejfel 160—200, vaj 450—500, juhturó 3.20—3.80 fillér literje, illetve kilója.

A halpiacon igen kevés a hal, az árak ezért nagyon magasak. Árak: ponty 2.50—3.20, vágott ponty 3.20, csuka 2.60—3, kárász 1.60—2, süllő 5—6, harcsa 6—7, fogas 6—7 pengő; a csik 60—80 fillér kilója.

Pesti állatvásárok.

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 1052 darab vágómarhát. Az árak a következők voltak: ökör legjobb minőségü 90—113, kivételes 118—124, középminőségü 72—88, gyengébb 50—70, bika legjobb minőségü 92—102, közép 80—90, gyenge 68—78, tehén legjobb minőségü 86—106, közép 60—84, gyenge 42—58, bivaly 50—75, növendékmarha 64—96, kicsontoznivaló marha 30—42. A rendkivüli lanyha üzletmenet mellett némely esetben még többel is olcsóbbodtak.

A ferencvárosi sertésvásárra 2950 darab sertést hajtottak fel. Eladtak élősúlyban kilogrammonként könnyü sertést 132—146, középsertést 148—166, nehéz sertést 188—176 fillérért. A vásár irányzata vontatott volt.

A Kamaránál megtekinthetők a katonai szállitási feltételek.

A Debreceni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltségével, hogy a m. kir. honvédelmi minisztérium által központilag eszközölt müszaki anyagbeszerzések és megrendelt munkálatokra vonatkozó „Általános szállitási (munka) feltételek"-et a közzé teendő versenytárgyalási hirdetések, illetve kiadandó ajánlati felhivások folytán esetleg érdeklő cégek tájékoztatása céljából a kamarához megküldötte. Ezen „Általános szállitási (munka) feltételek"-ben foglaltakat érdekeltségünk a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara 5-ös számu hivatalos helyiségében tekintheti meg délelőtt 8 órától fél 2 óráig.

Iskolát épit Felsőjózsa.

A felsőjózsai ref. egyház versenytárgyalást hirdet az épitendő egytantermes, tanitói lakással biró elemi iskola összes épitőmunkáinak biztositására. Ajánlatok 1929. évi március hó 20-án, délelőtt 10 óráig a debreceni m. királyi államépitészeti hivatalhoz nyujtandók be, ahol a feltételek is megtekinthetők, valamint a kötelező ajánlati minta, költségvetés és részletes verseny tárgyalási hirdetmény beszerzési áron beszerezhető.

Asztalosmester kartársakat

értesitem, hogy a hó 15-én, azaz pénztek este 7 órakor szakosztályi ülést tartunk. Tárgyalva lesz a közmunkák megpályázása. Tisztelettel az elnök.

Felhivás a husiparosokhoz.

A debreceni hentesszakosztály kebelében alakult *„Temetkezési csoport"* március 21-én, este, az ipartestület kis termében évi rendes közgyülést tart, melyre a tagok teljesszámú megjelenését kéri az elnökség.

Felhivás a hentesszakosztály tagjaihoz

A hentesszakosztály elnöksége felkéri a szakosztály tagjait, hogy a nagy nemzeti ünnep: Március 15-ike emlékére, üzleteiket déli 12 órakor bezárni szíveskedjenek. *Elnökség.*

A mátészalkai vásárok renddje.

A Debreceni Kerületi Kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltséggel, hogy Mátészalka nagyközség előljáróságának 6756—1928. számu értesitése szerint Mátészalkán a legközelebbi országos vásár mindennemü állatfelhajtással 1929 március hó 18-án lesz megtartva.

A következő országos vásárok folyó évi április hó 22-én, július hó 22-én, szeptember hó 30-án és november hó 18-án lesznek megtartva.

Ugyanakkor lesz a kirakodóvásár is.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Március 16: Szentdienes. Állatvásár Hódmezővásárhely, Makó. Kirakodóvásár Budapest.

Március 17: Taja, Kiskunfélegyháza, sertésvásár nincs, Kisujszállás, Tiszaföldvár. Lóvásár Budapest. Kirakodóvásár: Budapest, Hódmezővásárhely, Makó.

Március 18: Ape, Attala, sertésvásár nincs, Bánréve, Bátaszék, Berzence, sertésvásár nincs, Bogdácsa, Cece, Döbrököz, Esztergom, Győr, Hegykő, lóvásár nincs Isztimér, Kapuvár, Kisvárda, Kőszeg, Mátészalka, Mezőkövesd, Mohács, Mosonszentjános, Nagyigmánd, Nagyoroszi, Nágócs, sertésvásár nincs, Ozd, Öst, Perkáta, Putnok, Polgárdi, Sárkeresztur, Seregélyes, Siklós, Somlóvásárhely, sertésvásár nincs, Szendrő, Tokaj, Vasvár, sertésvásár nincsen, Zalaegerszeg. Lóvásár: Budapest. Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd. Állatvásár: Kalocsa, Martonvásár, Salgótarján, Szécsény, Zirc. Kirakodóvásár: Budapest, Nagylózs, Hódmezővásárhely, Tatabánya.

Március 19: Abony, Babocsa, Balkány, Becsehely, sertésvásár nincs, Bélapátfalva, Böhönye, Csesztreg, sertésvásár nincs, Egervár, Jánosháza, sertésvásár nincs, Káptalantóti, Kölesd, Kunbaja, Pellérd, Szet. Péterur, sertésvásár nincs, Tarpa. Kirakodóvásár: Budapest, Kalocsa, Martonvásár, Szécsény, Zirc. Állatvásár: Mezőkomárom.

Március 20-án: Hajdunánás, Högyész, sertésvásár nincs, Kiskunhalas, Olaszliszka, Somogyszob, sertésvásár nincs. Marha- és kiarkodóvásár: Und. Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya. Kirakodóvásár: Budapest, Mezőkomárom, Nagymaros.

VALUTÁK.

Angol font	27.925
Belga frank	79.80
Cseh korona	17.015
Dán korona	153.15
Dinár	10.06
Francia frank	22.70
Hollandi forint	230.10
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.43
Lira	30.18
Német márka	136.40
Norvég korona	153.20
Osztr. schilling	80.75
Spanyol pezeta	86.15
Svájci frank	110.47
Svéd korona	153.45
Belga frank	79.75
Dollár	572.70

Szerkesztői üzenetek

Crédó. Nagy örömmel vettük szives sorait és várjuk az alkalmat, hogy igéretét beváltsa. Egyébként kérése szerint fogunk eljárni.

Nem közölhető irások: Leányka. — Mintha adós lennék. — Március Idusa. — Fáj az élet. — Anyámhoz. — Uram. — A szökevény. — Székely földön. — A Kárpátok csillaga. — Őszi szellő. — Nem várom. — A te fájó emlékeid. — Ugy-e cigány, kutya világ ez. — Reménytelenül.

Egy olvasó. A jövőben irásait szíveskedjék névvel beküldeni, mert névtelen levelekkel nem foglalkozhatunk. És még egyet; csak a papir egyik oldalára tessék irni.

Bari Mária. Irása megérkezett, köszönjük a megemlékezést és örvendünk, hogy a lapunk megnyerte a tetszését.

Üzenet. Verse szép gondolatot ölel fel, de kezdetleges verstechnikája miatt nem közölhető.

Kiváló minőségü
tégla és cserép
olcsó áron kapható
Hortobágy téglagyár r. t.
Simonffy-u. 7. III. emelet.

Csőrepedésnél
vagy bármilyen vizvezetéki hibánál ugy szabadul a legolcsóbban, ha
Azonnal
rendbe hozatja az egész vizvezetéket, tehát
sürgősen
telefonáljon 917-nek
Fülöp Miklós,
vizvezeték szerelő mesternek
Debrecen, Csapó-u. 3.

Jó minőségü tégla és cserép
kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. — Eladás Hatvan ucca 1—3. sz., III. emelet. Telefon 610.

RADIÓSOK!
A „Debreczen" szombati száma közli az egész jövőheti rádió-müsort!

SPORTHIREK

Lendületes tréningen készült csütörtökön a Bocskay a vasárnapi Ferencváros mérkőzésre

A legtöbb jó jegy elfogyott már elővételben. — Cáfol Semler és Tóth Potya.

Szinte páratlan érdeklődés előzi meg a vasárnapi Ferencváros—Bocskay mérkőzést, ami érthető is, mert a mérkőzés körül nagyon érdekes fejlemények keletkeztek. Minden mellék körülménytől függetlenül a Bocskay csapata szorgalmasan készül a vasárnapi mérkőzésre. Csütörtökön pompás lendületes tréninget tartott a csapat Káldy Zsigmond klubigazgató vezetése alatt és az érdeklődésre jellemző, hogy a tréningen több száz főnyi publikum jelent meg. — A csapat valamennyi tagja pompás kondicióban van és jól mozgott, bár a tréningen nem volt kétkapus játék, csupán technikai tréning és egykapus „Viktória".

A DVSC vezetősége igazán dicséretreméltó módon igyekszik a pályát rendbehozatni és a pályát teljesen friss salakréteggel borítják, amelyet aztán lehengerelnek, ugy hogy vasárnapra kifogástalan pályája lesz a nagy mérkőzésnek.

A csapatösszeállitás kérdése nem okoz különösebb gondot a vezetőségnek, mert a komplett együttes szerepel, a balszélen a gyors Bogdánnal, aki egyre jobban beleilleszkedik az együttesbe.

A mérkőzés iránti érdeklődés szinte páratlan mérveket öltött és az elővétel már is sokkal nagyobb, mint az ősszel a Hungária mérkőzés volt. Jóformán valamennyi jobb jegy elfogyott, alig lehet kapni már az elővételi helyeken és szinte bizonyosra vehető, hogy a Diószegi-uti pálya ezuttal csakugyan szűknek fog bizonyulni. — Attól is lehet tartani, hogy akcióba lépnek majd a jegyüzérek és hirtelen összevásárolják a még kapható néhány jegyet, amelyet a mérkőzés napján borsos felárral fognak majd kinálni. Épen ezért jól teszi mindenki, ha igyekszik biztositani az elővételi helyeken, a Turay és a Szőllősy trafikban a jegyét.

Ami a Semler budapesti felutazását illeti, minden vonalon élénk cáfolatot váltott ki. Tóth Potya, a Ferencváros trénere hangsulyozta, hogy ő ugyan mindent elkövet csapatának erősitésére, de csak fair uton és tiltakozik az ellen a gyanusitás ellen, mintha ő a Bocskay játékosait el akarná csábitani. — Készséggel elfogadjuk Potya cáfolatát, de még sem nevezhető fair dolognak, hogy épen a mérkőzés előtt kell a játékosnak az ellenfél tréneréhez csomagért menni. — Semler is nyilatkozott a tréningen és azt mondotta, hogy ő Budapesten nem is beszélt Potyával, de különben is vasárnapi játékával fog választ adni azoknak, akik megakarnák gyanusitani. Semler kijelentését természetesen a legnagyobb örömmel vesszük, mert hiszen mi sem állott tőlünk távolabb, mint a kitünő csatárt meggyanusitani. Ugyanez áll természetesen Sághyra is, akitől a debreceni közönség azt a nagyvonalu játékot várja és bizonyosan meg is fogja kapni, mint amelyet az ősszel a Hungária ellen nyujtott.

A vasárnapi mérkőzés ezek után mindenesetre szenzációs sporteseménye lesz a tavaszi szezonnak.

A „DEBRECZEN"
kedvezményes vásárlásra jogositó
SZELVÉNYE
ferdeyes mindazon cégeknél, melyekkel szerződésünk megállapodás kötelezett és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZANTÚLI HIRLAP összes apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7-38. telefonszámunk alatt kapnak.

Levelezés

„Lola"
kalapszalon áthelyezve Széchenyi ucca 16. alá, (keresztépület). Eredeti modellek, olcsó árak, dús választék. 18-a

„Tanuló"
jeligére levél van, kérem átvenni. 1646

ilpe ÉÉ,:O cmfscres

Állást keresők férfiak

Ajánlkozom
magyar szabósághoz, mint elárusító és munkás fizfizetéssel. Cim a kiadóban. 1631

Egy
harmincnégy éves ember április 1-re konvenciós állást keres, ki fejést vállal és felesége is fej és tejet tisztán kezel. Baromfit nevel. — Cim a kiadóban.

Állást keresők nők

Szerényigényü
iparos özvegye, gazdaasszonyi állást keres, elsejére. Apafi ucca 35 szám. 1638

Betöltendő állás nők részére

Házvezetőnőt
jó bizonyitvánnyal keres, vidéki orvos családja. Jelentkezni lehet Hatvan ucca 13. szám, emelet. 1588

Masamód
önállóan dolgozó, ki eladásban is jártas, felvétetik. Batthyány u. 2. Belvárosi Kalapszalon 1576

Mindenes
takarítónő könyvvel — azonnal felvétetik Kigyó u. 8. sz. 1606

Magyar-német
levelező, levelezőnő gép és gyorsiró felvétetik Gyakorlott munkaerők jelentkezzenek Autoforgalmi, Hatvan u. 53.

Urileányt
óvónői oklevéllel kisegitőnek keres díj megjelölésével özv. Szilágyiné Tetétlen. 1626

Bejárónőt
keresek, megbizhatót — délelőttre. Dénesné Burgondia 4. 1628

Angol és francia
varróleányok fölvétetnek Fischer Szalon Széchenyi u. 7. em. 1608

Ein
intelligentes deutsches Fräulein wird gesucht zu zwei Kindern. Keiner Bikabérház II. 9. zwischen 2—3 Uhr. 1613

Takarításért
központon lakást adok lehetőleg magános nőnek. Cim Városháza trafik. Piac u. xx

Mindenes leány
vidékre fiatal párhoz felvétetik. Értekezni Késes utca 82. 1577

Tanulóleányok
fölvétetnek női divatszalonba. Széchenyi u. 7 szám. 1. em. 1496

Takarítónő
felvétetik, Hatvan ucca 53. szám. 1647

Takarítónő
jó bizonyitványokkal felvétetik, Ferenc József ucca 87. emelet. 1639

Bejáróasszony
könyvvel, azonalra felvétetik, Szőllősi, dohányáruda Hatvan ucca 1. szám. 1653

Ügyes varró
varró és tanulólányokat felvesz, Szoboszlai Margit nőidivatszalon, — Szent Anna uccai bérház.

Betöltendő állás férfiak részére

Jómegjelenésü
urakat és hölgyeket részlet ügynököknek szakszerüen kioktatunk 400—500 pengő havi keresethez juttatjuk. Értékforgalmi Bank Debreceni fiók. Piac u. 7.

Nyolcezer pengő
óvadékkal állást nyerhet, vagy nagyobb összeggel társulhat iparvállalathoz. Drót Sándor ügyvéd, Piac u. ca 5 szám. 1645

Fodrásztanulót
felvesz Fekete, Salétrom u. 14. 1610

onvenciós
kocsist, tehenészt keresek április 24-re Varga ucca 25. 1607

Szabósegédek
felvétetnek, Rothmann, Széchényi ucca 42. sz. 1636

Kifutófiut
azonnalra felvesz Katz Andor gépáruháza, — Piac ucca 83. 1657

Tanuló
fizetéssel felvétetik, — Darvay és Bagi fűszerkereskedésében, Csapó ucca 38. szám. 1641

Cslzmadiasegédet
jó munkást felveszek. Homok u. 77. sz. 1627

Kocsis,
nőtlen, aki gazdáknál több évig volt szolgálatban, egy homoki gazdaságban, egész évi leszerződés mellett azonnal alkalmazást kap. Az illetők hétköznap este 6 órakor e lap kiadóhivatalában jelentkezzenek. xxx

Autószerelőket
lakatosokat és autószerelő tanulókat felvesz a Debreceni Autóforgalmi r.-t. Hatvan u 53. szám. 1592

Ajánlat

Plissirozás
egy alj müvészi plissirozása pengő 2.80, — Kowald kelmefestő, s gőzmosógyár és gyüjtőhelye Simonffy ucca 7. szám. 1661

Autó
személy fuvarozást a legolcsóbban eszközöl, Vigkedvü Mihály ucca 10. szám. Telefon 947. szám. 1644

Oudolálni
és manikürözni tudó leányt felveszek, — Amerikai hölgyfodrász, Piac ucca 5. szám. 1676

DUCÓ
autófényezést lelkiismeretesen és olcsón készit, Kleiber, Hatvan ucca 69. szám. 489

NYILT-TÉR

Felhivás.

Bernát Kálmán debreceni lakos ügyfelem átveszi Rosenfeld János debreceni lakosnak a Cegléd-utca 6. szám alatt levő tüzelő- és épitési anyagüzletét. Nevezett ügyfelem megbizása alapján felhivom Rosenfeld János hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket irodámban 3 napon belül annál is inkább bejelenteni szíveskedjenek, mert ellenkező esetben ügyfelem azokat figyelembe venni nem fogja.

Debrecen, 1929. évi március hó 11. napján.

Dr. Maugner Artur,
ügyvéd.
Debrecen, Ferenc József-út 32.

Felhivjuk a t. vásárló közönség szives figyelmét, hogy ruhaszövetek vásárlása előtt saját érdekében tekintse meg áruraktárunkat és meg fog győződni, hogy a legfinomabb árukat a legolcsóbb árban nálunk szerezheti be.

Silberstein és Adler,
Royal épület.

Tégla, tetőcserép
bármily mennyiségben jutányos árban kapható Balogh és Vértesy téglagyárában. — Telefon: 8-18. Megrendelhető: Miklós utca 29. szám alatt.

5497/1929. VII.

Versenytárgyalási hirdetmény

Debrecen sz. kir. város tanácsa a város belsőségi uccáin 1929. évben felmerülő cca 3000 m² fejkő, 1500 m² kiskő és 9000 m² terméskő burkolat, 8390 m² régi makadám útpálya itatási eljárással 7000 m² régi makadám útpálya felületi kezelési eljárással való és 1400 m² aszfalt és 4300 m² tégla járda fenntartási munkálatai biztosítására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlatok csak a kiadott ajánlati lapokon tehetők. A kiirási művelet a műszaki ügyosztályban (Rendőrségi épület Kossuth u. 20. III. em. 106. sz. alatt) kapható 4 pengő lefizetése ellenében a hivatalos órák alatt.

Ajánlatok zárt lepecsételt borítékban „Ajánlat burkolat fentartási munkálatokra" felirattal polgármesteri hivatalba adandók be 1929. év április 3 napján délelőtt 11 óráig.

Ajánlatok nyilvános felbontása ugyan ezen napon déli 12 órakor a városháza tanácstermében lesz.

Debrecen, 1929. ——hó —n.

VÁROSI TANÁCS.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, mos tisztit.

Nőikalapok
legolcsóbban [illegible] Erzsébet [illegible] sánál szerezhetők. Csapó u. 19. Tanonc felvételik 1628

Cukorrépa,
takarmányrépa, takarmánybükköny széna, szalma, árpaszalma, tengeriszár kapható a város szikgáti gazdaságában Telefon 2-97 xx

Bőrgarniturák
berzsely-fotelek készítését és átalakítását legolcsóbban készíti. Hencserek állandóan kaphatók, Batthiányi ucca 7. szám. Novák György kárpitos. 12-a

Berentei
selgótarjáni, tatai, tojás briket, szalon poroszszén és bánya koksz, legolcsóbban. II. tűzifa 3.60 pengő, felvágva s szállítva, Grünfeldnél, Csapó ucca 16. Telefon 982 szám 10-a

Leton
arctej és „Hindu dada titka" Papp Lajos illatszertárában kapható. Csapó u. 58. Kispostával szemben. 1552

Régi ezüst pénzeket,
régi bélyegeket és könyveket veszek — Mester utca 12. 1189

Csillárjait
legolcsóbb árban a — Földvári - féle csillárgyárban szerezheti be. 4 lángu csillár 22 P-től. Széchenyi ucca 55 sz.

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szenek között a legjobb házi tüzelésre. Kapható házhoz szállítva is. Gabányi Sándor utóda cégnél. Csapó ucca 28. szám. Telefon 4—49 sz. 13a

Ugorka
ecetes, vizes, kimérve és a literes üvegekben a legolcsóbban beszerezhető Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér. Telefon 79. 43a

VILÁGHIRŰ
(Opel) kerékpár egyedárusítása. — valamint Ipag, Steyr kerékpárok olcsó eladása heti vagy havi részletre. Mindenféle alkatrészek a legolcsóbban beszerezhetők Bodnárnál, Csapó ucca 68.

Karika gyűrűt
ékszereket legolcsóbban ad és javít Varga ékszerüzlet, Mester u. 12. sz. 1188

Amatőrfényképészek
akiknek az 1910. év előtt közlekedett gőzmozdonyu helyivasutról felvétele van és hajlandó átengedni, szíves kedjék megvételre behozni Muraközy gyógyszertár, Ferenc József-út 72. szám alá. 27-a

Bor
kitünő zamatu 5 litervételnél 64 fillér, literenként kihordásra 68 fillér, Dénesnél, Cegléd ucca 22. szám. 25-a

PADLÓLAKKOK
magas fényü, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletben, Piac ucca 10. Bikával szemben. 1a

Cipőjét
talpalni Kovácshoz vigye, mert 3 P-ért kruponból talpal. Werbőczy u. 2. 1519

A Párisi Albumot
az újabb számút szintén rendelkezésére bocsátom az úrhölgyeknek. Nagyon szép tavaszi kreáció, minden divat színekkel, újabb szabásstílussal dúsan felszerelve. Köppenykosztüm 16 pengőtől. Szelyem szövet ruha 8 pengőtől. Juper ruha stb. Bálint Margit női szabó. Hunyadi utca 18. szám. 50a

Kereslet

200—300 pengő
kölcsönt keresek biztositékra, esetleg társulhat. Cim Rákóczy ucca 9. szám, pincében, cukrász. 1599

„Csabagyöngy"
2 éves, iskolázott, gyökeres szőlővesszőt keresek. Ajánlatot e lap kiadóhivatalába kérek. xx

Keresek
egy könnyebb szalagfürészt azonnal megvételre, vagy kisebb körfürészt. Cim a kiadóban. xx

VILLA
vagy házhelyet keresek megvételre. „Házhely" jeligére ajánlatokat kérek ár, nagyság, helymegjelöléssel. x

Kétezer pengővel
társat keresek, pénze biztositva. Cim a kiadóban. 1642

Társat keres
nagyjövőjü iparvállalat „Tőke biztositva" jeligére kér a kiadóba. — 1643

Jómenetelü
üzlethez társat keresek megélhetés biztositva, közreműködés szükséges, „Megélhetés biztositva" jeligére. 1649

Kétlóerős
jókarban levő elektromotort, megvételre keresünk. Műkőgyár, — Fürdő ucca 2 szám. 1-a

Papagájt
beszélőt vennék, Levelezőlapon értesitést kér Földbiteliroda Hunyadi ucca 8. 1615

Kiadó lakás

Kiadó
5 szobás, fürdőszobás lakás. Kossuth ucca 39. Bővebbet házmesternél. 1498

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, speiz azonnal beköltözhető. Böszörményi-ut 79. 1573

Főtér
legszebb helyén bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó, — Piac ucca 16. szám, II. emelet 1 ajtó. Alföldi Takarék. 1672

Kiadó
egyszoba, konyha, Szoboszlai-út 4. számnál, nyilt uj ucca 8. 1672

Kiadó
kettő szoba, előszoba, fürdőszoba és mellékkás május elsejére Teleky ucca 17. alatt. 1623

Eladó
Homokkert Bujdosó u. 36. számú ház, 3 szoba beköltözéssel és két egy szoba konyhás lakással Ára 120.000 P. 1583

Egy
szoba szoba, konyha takarításért és csekély lakbérért gyermektelen párnak kiadó március 1-re. Pesti u. 55. 1620

Egy
szoba, konyhahasználattal azonnal kiadó István út 4. szám. 1634

Kétszobás
lakás, irodának, vagy rendelőnek kiadó, dr. Halász, Piac ucca 41. szám. 1677

Azonnal
kiadó egy pinceszoba, Teleki ucca 46. szám alatt. Értekezni lehet Szent Anna ucca 33. sz. alatt. 1653

Kiadó
április hó 2-től kétszoba előszobás lakás, mellékhelyiségekkel, Darabos ucca 48. szám. 1670

Egyszoba,
konyha ét kétszer egyszoba, esetleg műhelynek. Csapó ucca 41. sz. kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, Szent A. ucca 7. szám. 1666

Butorozott szoba

Két
kvártélyos felvételik — Késes ucca 46. 1584

Két
szoba, mellékhelyiségek azonnal kiadó. Szappanos ucca 29. Érdeklődni Perczel cukrászda, Piac ucca 77. 1560

Kiadó
azonnal, lakásnak, műhelynek, esetleg raktárnak, Miklós ucca 25. szám alatt 3 helyiségből álló lakás. Értekezni lehet Galamb sütőde Vörösmarty ucca 2. sz. 26-a

Egy
kis butorozott szoba — azonnal kiadó. Darabos ucca 25. 1568

Butorozott
szoba különbejárattal kiadó. Eötvös ucca 43. 1565

Csinosan
bútorozott szoba, esetleg konyhával, kiadó, Arany János ucca 36. szám. 1617

Egy
uccai bútorozott szoba, minden órán kiadó, Teleki ucca 69. 1614

Különbejáratu
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Hatvan ucca 36. szám, 2. ajtó. 1570

Szépen
bútorozott szoba, márc. 15-ére kiadó, Szent A. ucca 10. szám. Cim a házmesternél. 1612

Kiadó
különálló parkettes szoba, üresen, bútorral, v. üzletiberendezéssel. — Kiadó száraz, világos pince, műhelynek, vagy raktárnak és garage. Piac ucca 77. 1623

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba, március hó 15-re kiadó, Bethlen ucca 14. Zöld ajtó bejárat. 1632

Bútorozott
szoba kiadó, Simonffy ucca 17. szám. 1516

Kiadó
egy különbejáratu bútorozott szoba, Bundi ucca 15. szám, ötödik ajtó. 1587

Bútorozott
különbejáratu, szép szoba, 1—2 úrnak kiadó, Hatvan ucca 42. szám. 1650

Elegáns
uccai parkettes bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó, Hatvan ucca 35. szám. 1640

Különbejáratu
udvari bútorozott szoba kiadó, Bethlen ucca 20. szám. 1655

Kiadó
padlós szoba, konyha, pincelakás, tiszta, tágas lehetőleg kőművesnek azonnal kiadó, Késes u. 12. szám. 1656

Egy
bútorozott szoba kiadó, Hadházi ucca 19. 1651

Üzlet, műhely, raktár

Piac ucca 56.
szám alatt műhely és nagy kerthelyiség kiadó. Értkezés dr. Csáthynál, Deák Ferenc u. 9. szám. 1671

Üzlethelyiség
Csapó ucca 41. szám alatt, májusra kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal, Szent Anna ucca 7. 1665

Azonnal kiadó
száraz, világos udvarihelyiség, bármilyen műhelynek, Péterfia ucca 8. szám. 1662

Műhelynek
kétszer egy-egy szoba kiadó, Csapó ucca 41. szám. Értekezni lehet a tulajdonossal, Szent A. ucca 7. szám. 1664

Fodrászüzlet
jó menetelű forgalmas helyen elköltözés miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 1609

Piac ucca
forgalmas részén, üzlethelviség kiadó. Érdeklődni telefon 610. szám. 23-a

Eladó ingóság

Egészen uj
rőfös üzletberendezés olcsón eladó, ifj. Molnár Lukácsnál megtekinthető, Kossuth ucca 2. szám. 1585

Elköltözés miatt
eladó: bútorok, szőnyeg függöny, konyha berendezés és különféle apróságok, jégszekrény. Timár u. 50 szám. 1149

Jókarban
levő, kitünő márkáju zongora eladó, Miklós ucca 9. szám, keresztépület. 1663

Lucernamag,
elsőrendü, szép tiszta, eladó, kisebb s nagyobb mennyiségben, Nyil u. 34 szám. 1669

Jókarban levő
Máv. 6-os cséplőgarnitura eladó. Özv. Bótrágyi Józsefné, Álmosd. Biharmegye. 29-a

Eladó
két széles keményfa ágy, ugyanolyan 2 ruhaszekrény, Apafi ucca 35. szám. 1637

Elköltözés miatt
egy világos komplett háló, konyhaberendezés különböző bútorok, sürgősen eladó, Csapókert, Vasutsor 41. 1625

Kerékgyártószerszám jó állapotban és anyag eladó. Kondor u. 1. Gerébi telep. 1621

Öt darab
tonnet szék eladó, Honvéd ucca 19. 1667

Toilletet,
faragott antik fotelek, salon garnitura, diófafényü festett háló eladók, Szent Anna ucca 56. szám, asztalos műhely. xx

Eladó ház

Eladó
Jókai ucca 16. számú ház. Értekezni lehet Kar ucca 3. szám. 1668

Eladó házak:
14.000 pengőért: Agárdi ucca 10. Több lakással, tágas udvarral.
8.500 pengőért: Létai út 9. számu uj, adómentes, sarokház, füszerüzlettel, italméréssel.
6.000 pengőért: Kinizsi ucca 21. Két lakással, istállóval.
5.500 pengőért: Rigó ucca 12-d. számu ház, 305 négyszögöl telekkel
4.500 pengőért: Malvin ucca 45. Szoba, s konyhás, jó kis ház, 150 négyszögöl telekkel
4.000 pengőért: Villanyoshoz pár percre, Dévai ucca 1. számu, azonnal beköltözhető ház, 421 négyszögöl szőlővel, kedvező feltételekkel.
Kiadó a Vénkertben 1000 négyszögöl szőlő s gyümölcsös.
Dienes József ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert ucca 16. 28-a

Eladó
Téglaskertben, Balogh Mihály ucca 6. számu ház. Értekezhetni lehet Kölcsönös Segélyző Egylet pénztárosánál 1144

Eladó ház
József kir. herceg uccán beköltözhető modern 3 szoba, előszoba, fürdőszobás lakással, azonkivül kétszobás lakással. Cim a kiadóban. 1200

Eladó föld

Urasági
szőlő, feles munkálatra kiadó. Cim a kiadóban. 1600

Eladó állatok

Egy
15 literes tehén, 4 heles fiával eladó, Rákóczi u. 49. szám. 1589

Eladó
egy pár erős igásló. — Értekezhetni Arany János ucca 33. szám. 1648

Birtok bérlet

Felesbe
kiadó szőlő Martinkán, vagy olcsón eladó. Értekezni lehet Kolóniai iskola. 1674

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. A „TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT." kiadása és rotációs nyomása